

Mūsų Šiandieninis Obalsis: Sunaikinimas Fašizmo!

VILNIS

Visokia pagalba Kovojuantiem Hitlerizmą!

VOLUME XXIII, NO. 3. PIRMADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 5 D., 1942 M. 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. TEL.: VICTORY 1455. KAINA TRYŠ CENTAI.

KASDIENA...

Paleckis Gyvas
Tai Hitlerio Naudai
Karo Frontai
Kodėl Jos Nėra

Justas Paleckis, Petras Cvirkas, Lūdas Gira, Salomeja Neris ir kiti žymūs Lietuvos intelektualai yra gyvi ir sveiki, kaip matysite iš jų kablėgramų, kurios šiandien telpa "Vilnyje". Hitlerio budeliams nepavyko juos suimti.

Nesenai "Naujienos" rašė, kad Salomeja Neris raudonarmiečiai užnušė, kai ji nenorėjusi bėgti iš Lietuvos; kad Petras Cvirkas Vilniaus kalėjime "maingas kailį", ir kad Justas Paleckis miręs proto ligoninėj Maskvoje.

Tų "štofų" parūpino specialiai "Naujienoms" Hitlerio agentas Pranas Ancevičius.

Tada mes rašėme, jog Cvirkas yra gyvas SSSR ir veikiausia Neris gyvena. "Naujienų" redakcija pildosi, melu tai vadino. Matote kas melgas.

Tas tik patvirtina, kad "Naujienos" dėjo melus ne per klaidą, bet tiksliai. Tai buvo Hitlerio propaganda.

Matysite, atgis visi "X." "sušaudytieji", atsiras "išstremtieji". Bel tuomet tas laikraštis susiras kitų kokį melą, arba nacių propagandos meistras parūpins ką "naujo".

Netekimas Manilos yra daugiau moralis, kaip medžiaginis smūgis. Filipinų "Gibraltaras", Corregidor sala, telėra mūsų kariuomenės rankose. O kolesių talpų Japonai nepaiso, jų laivynas negali nosies ikišti į Manilos portą.

Sovietų kariuomenė užnygavo 80 mylių per 4 dienas.

Možaiskas ir Borodino apsupama, o ten yra 7 divizionų (apie 105,000) vokiečių armijos.

Kai tik Raudonoji armija pajoms Reičių, ji galės traukti į Viaznų gelžkelio, o iš pietų pusės, nuo Kalugos, kita armija gali eiti tuo pačiu gelžkelio į Viaznų.

Neužilgo gal užgrisime didele Sovietų pergalė.

Libijoje angli baigia daužyti ašies likučius pomario srityse. Atlantike taipgi laimėta didelės mūšys.

Chicago Sun rašo, kad 1942 metai bus demokratijų metai, o ne ašies. Jau dabar matosi ašies silpnėjimas karo frontuose.

Washingtono pasirašyta labai svarbi militarinė ir ekonominė 26 valstybių sutartis. Pirmosios pasirašė trys didžiulės—Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga ir Didžioji Britanija. Paskui prisidėjo ir kitos 23 šalys.

Tai svarbus žygis kariuomenėi.

Tulos lietuvių grupės, kurios neva už demokratijų sloja, bet skleidžia nacių propagandą, gyresi, kad "Washingtonas pripažinęs Smetonos valdžią".

Tai kodėl Lietuva nepasirašė tos sutarties? Norvegija, Olandija, Belgija, Lenkija, Čekoslovakija ir kitos pasirašė.

Ar ta Lietuvos "valdžia" nepretariau tai sutarčiai ir geriau bevelytų su ašis laikytis? Pono Smetonos "valdžią" ne-

TALKININKAI SUBENDRINO KARO VADOVYBĘ

MASKVOS FRONTE APSUPO 100,000 VOKIEČ.

ISIVERŽELIAI SPARČIAI STUMIAMI ATGAL; SUNAIKINO VISĄ DIVIZIJĄ ISPANIJOS FAŠISTŲ

Sudėjo Pažadą Išvyt Nacius iš Sovietų Žemės ir Musius Perkelti į Vokietiją

KUIBISEVAS, saus. 4.—Možaisko sektoriuje, Maskvos fronte, Raudonoji Armija apsupo 100,000 vokiečių kareivių. Apsuptiesiems gresia sunaikinimas arba patekimas į nelaisvę. Kitokios išleties jiems nėra.

Maskva, saus. 4.—Sovietų komunikato pranešimu, Leningrado fronte sumaikinta visa ispanų fašistų liuosonrijų divizija. Komunikatas dar sako, didysis Sovietų kontrofensyvas vis labiau plečiasi ir šiuo tarpu vokiečius stumia nuo Maskvos tris kartus sparčiau, negu jie ejo linkui Maskvos.

Per vakar dieną Sovietų jėgos atkariavo per 100 apylinkių kelinose sektoriuose. Raudonosios Armijos nukūta vadovybė pareiškė, kad Sovietų aviacija išblaskė tris dalinius sumaikino, hešėkūkus vokiečių kareivių pulką ir artilerijos dalinį, o taipgi sudaužė 320 trokų, 5 lauko kanuoles ir eilį transportų su karo reikmenimis.

Tuo pačiu sykliu vyriausybės organas "Izvestija" įskėle šūki naujo pasiryžimo: "Išstumti visus vokiečius iš Sovietų žemės ir mūsų perkelti į Vokietiją."

Anglai Laimėjo Jurų Mušį Su Naciais Atlantu Šiaurėj

Londonas, saus. 4.—Tarpe gruodžio 17-tos ir gruodžio 21-omos bus pertraukos ejo aštrūs mūšiai Atlantu šiaurėje. Vokiečių submarinai ir bombardierai per keturias dienas puolė 30 laivų konvojų. Vokiečiai neteko trijų submarinų ir dviejų bombierių. Anglai neteko naikintuvų, dviejų bombierių, pagelbinio laivo ir trijų konvojais transportų.

Baikalinio mūšiai dar tebeina, sako kinų pranešimai. Japonai esą skaudžiausia kenčia nuo nepaprastai stiprios kinų artilerijos.

NUPEIKĖ ZASLAVSKIO KRITIKĄ MANILOS KLAUSIMU

Kuibisevas.—Sovietų rateliai pareiškė, kad nežūrint jog tai tilpo "Pravdoj", bet už straipsnio atsako vien tik straipsnio autorius S. Zaslavskis. Minėtas straipsnis kritikuoa Manilos paskelbimą atviru miestu.

Maskva.—Sovietų Sąjunga paskolino Lenkijos vyriausybei 100,000,000 rublių. Paskola bus sumaudota lenkų karo trenirinių reikalams. Čia turima mintyje karo treniriniai esanti Sovietų Sąjungoj.

pripažinta Amerikoje, nes Lietuvos valdžia nacių nuverta buvo ne Smetonos.

Valstybės Departamentas leido Tautos Fondui užregistruoti kaipo svetimos valstybės agentai, bet tas nereiškia jokiį pripažinimą.

V. Andriulis.

Paleckio, Gedvilo ir Kitų Sveikinimai Amerikos Lietuviam

KABLEGAMA (Dr. J. J. Kaškiaučiu, Pirm. Lietuvių Medicinės Pagelbos)

KUIBISEV, SSRS, gruod. 31.—Siunčiame jums geriausius linkėjimus naujais metais. Nuosirdžiai dėkojame jums ir visiems Amerikos lietuviams už brolišką Amerikos lietuvių pagalbą Lietuvos žmonėms ir visoms Sovietų Sąjungos tautos jūjų kovoje prieš vokiečius isiveržėlius, tuos senuosius priešus lietuvių tautos.

Mūsų broliai lietuviai Amerikoje padėjo Lietuvos žmonėms jų kovoje prieš carų jungą ir prieš vokiečius isibriovėlius 1918 metais. Jie ištiesė broliškos pagalbos ranką mūsų žmonėms kovoje prieš hitleriečius isiveržėlius.

Lai 1942 metai pamatys sumušimą Hitlerio ir visų kitų tarptautinių gengsterių! Lai šie metai bus liūdytojis mūsų šalies išlaisvinimo nuo hitlerinių isiveržėlių!

Mes linkime jums ir visiems Amerikos lietuviams laimės ir pasisekimo ateinančiais metais.

PALECKIS, Pirmininkas Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausios Tarybos.

GEDVILAS, Pirmininkas Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Liaudies Komisarų Tarybos.

KABLEGAMA (Roy Mizrai, "Laisvės" redaktorius Brooklyn.)

KUIBISEV, SSRS, gruod. 31.—Nuosirdžiai sveikiname naujais metais. Per jus, redaktorius seniausio lietuvių liaudies laikraščio Amerikoje, mes norime pasiųsti broliškus savo sveikinimus visiem tiem lietuvių laikraščiam Amerikoje, kurie darbuojasi sumušti Hitlerį; taip pat sveikiname jų laikraščių bendradarbius ir skaitytojus.

Mes linkime jums ateinančiais metais kuodidžiausio pasisekimo organizavime Amerikos lietuvių masių kovai prieš fašizmą ir užpuolikus, ir už demokratiją ir už Lietuvos išlaisvinimą iš Hitlerio jungo.

PREIKSA, ZIMANAS, SIMKUS, ZINKUS, KARSOKAS, MIEŽELAITIS, PAJALUIS, TAMOSIŪNAS.

KABLEGAMA (Lietuvių Literatūros Draugija Šolomskui Sekretoriui.)

KUIBISEV, SSRS, gruod. 31.—Geriausiu linkėjimai naujais metais! Visokio pasisekimo jums ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijai jūsų pastangas suvienyti Amerikos lietuvius kovai prieš Hitlerį ir jo talkininkus, prieš tuos mirtinus neprietelius civilizacijos ir kultūros, kurie naikina dvasines brangenybes ir stengiasi numušti žmoniją žemyn iki gyvulių būklės. Mes linkime jums laimės ir pasisekimo naujaisiais metais.

CVIRKA, SALOMEJA NERIS, LIUDAS GIRA, VENCLOVA, KORSAKAS, SIMKUS, BALTUŠIS.

KINŲ PARTIZANAI PADIDINO KOVAS PRIEŠ JAPONUS.

Chungking.—Visoje Kinijoje atnaujinta partizanų kovos. Puolama japonų fronto užnugaris, susisiekimo linijos ir ardoma geležinkeliai, o taipiau sprogdinama tiltai.

KONGRESAS ISSISKIRSTE TRUMPAI PERTRAUKAL.

Washingtonas.—Penktadienį issiskirstė kongresas, kuris be pertraukos posėdžiavo 730 dienų. Bet pirmadienį vėl susirinko pradėti antrą sesiją 77-to kongreso.

ANGLIJOS GENEROLAS WAVELL PASKIRTAS VYRIAUSIŲ KOMANDIERIUM PACIFIKO SRITYJE

Amerikos Generolas Brett Bus Jo Asistentu ir Admirolas Hart Bus Vyriausiu Komandierium Vandenyse

WASHINGTONAS, saus. 4.—Mažiausia 60 japonų bombierių per penkis valandas atkavo Corregidor salą, kurios fortifikacijos kontroliuoja Manilos užlėją. Trilyka žmonių užmušė ir 35 sužėdė. Medžiaginiai nuostoliai menki.

Washingtonas, saus. 4.—Balistas namas praneša, kad karo vedimui Pacifiko pietvakariuose įsteigta vadovybė. Po bendra vadovybė paeina Jungtinų

Valstijų, Anglijos, Australijos, ir olandų Rytų Indijos karinės jėgos.

Vyriausiu laivyno, aviacijos ir sausieniu apyventų jėgų komandierium nuskirtas anglas gen. Sir Archibald P. Wavell, jo pagelbininku amerikietis maj. gen. George H. Brett.

Gen. Wavell prižiūrint, apyventų jėgų laivynų Pacifike komanduos amerikietis adm. Thomas C. Hart.

Anglas gen. Sir Henry Pownall bus gen. Wavell'o štabo viršininku.

Baltojo namo pranešimas, paskelbtas prez. Roosevelt'o ir premiero Churchill, toliau sako, kad gen. Chiang Kai-shekas apsiėmė būti vyriausiu 26 "apyventų tautų" sauszemio ir oro jėgų komandierium, kurios dabar ir ateityje prisidės operuoti Kinijos teritorijoje, įskaitant dalį Indo-Kinijos ir Tailandijos.

Kinijos Komunistai Ragina Azijiečius Vienytis Prieš Japonus

Chungking, saus. 4.—Kinijos Komunistų Partijos dienraštis "Naujoji Kinija", leidžiama Astunto Kelio kariuomenės, pasiūle tylinės Azijos tautos vienyti prieš japonus užpuolikus. Laikraštis nurodo, kad siama, burmiečiai, indonai, korejiečiai, formoziečiai ir kiti tautos turėtų įkurti bendrą frontą. Be tokios vienybės ryši žmogėms negalės sudaryti rimtos opozicijos prieš japonų agresiją Pacifiko srityse, sako kinų komunistų laikraštis.

Rooseveltas Išpėjo Ne-diskriminuot sveturgimius Darbininkus

Washingtonas, sau. 4.—Prez. Rooseveltas paskelbė išpėjimų fabrikantams, kad liautis diskriminavę nepiliečius ir natūralizuotus piliečius.

Prezidentas gavęs patikrintų pranešimų, kad daug kur fabrikantai atsiskao sveturgimius (piliečius ir nepiliečius) samdyti į darlą ir kai kur net atleidžia iš darbo. Diskriminatyvi akta te fabrikantai mėgina pridengti atsargumui, kad išvengtų sabažoto.

Prezidentas priminė fabrikantams, kad tokis elgisis sabažota neišvengia, bet tik pražištingai sukiršintų žmones, ko fašistiniai agresoriai labai laukia.

MARSALAS BRAUCHITŠCH SAKEŠ, VOKIETIJA NEGALI LAIMĖTI KARO

Londonas.—Čekų valdžios prezidentas Edward Beneš sakosi gavęs informaciją, jog maršalas Brauchitšch sakęs savųjų tarpe, kad Vokietija negali laimėti karą. Bet maršalas lenkia manyti, kad Vokietija gali laimėti taiką, jeigu "jūnai tinkamai išnaudos talkininkų diplomatinės ir politinės klaidas."

FLORIDOS TRAUKINYS NUSOKO NUO BĖGIŲ.

Richmond, Va.—Iš New Yorko bėgęs į Miami, Fla., greitasis Floridos traukinys keturias mylias nuo Richmondo puškė nuo bėgių ir smarkiai susižalojo.

Aštuoniasdešimts Dviejų Laivų Igulos Prašo Paleist Browderį

New Yorkas, saus. 4.—Laiskai, telegramas, rezolucijos ir peticijos kasdien didžiausiom kiekybėm ateina į prezidento kanceliariją, kad išlaisvinti Earl Browderį.

Piliečių Komiteto išlaisvinti Browderį žiniomis, Browderio reikalui reikalavimus vyriausybei siunčė ir siunčia įvairiausių organizacijų ir įvairiausių sluoksnių pavieniai.

Kaip apskaiyta, dar jokiąm atsikimėti šie reikalavimų vyriausybė nesanti gavus, kiek jų gavo Browderio išlaisvinimo atžvilgiu. Ir reikalavimai vis didėja.

Pastoratis dienomis prez. Rooseveltas gavo "Glen White" laivo įgulą telegramą. Tai 82-rajula pareiškia reikalavimą, kad nedelsiant būtų paleistas anti-fašistas Browderis.

Bardijoj Anglai Paėmė ir Nelaisvė 3,000 Vokiečių

Londonas, saus. 4.—Karo komentatoriaus žiniomis, pašnami Bardia anglai paėmė ir nelaisvė 3,000 vokiečių ir italy. Jo tvirtinimu, anglų nuostoliai menki.

Itali patvirtino praradimą Bardijos, bet pareiškė, kad jų rankose dar tebėra Solum bazė netoliese Egipto sienos.

“VILNIS”
(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$3.00, six months \$1.65, foreign countries \$5.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, ½ year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, ½ year \$1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455
Entered as second class matter September 29, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

“Mirusieji” Sveikina

Šiandien pirmame “Vilnies” puslapyje rasite kablegramas iš Sovietų Sąjungos, pu kuriomis pasirašo J. Paleckis, M. Gedvilas, P. Cvirka, Lindas Gira, Solomeja Neris ir daugelis kitų lietuvių visuomenės vadų ir veikėjų.

Šios kablegramos tai naujų metų sveikinimai. Amerikos lietuvių progresyvė visuomenė didžiausiu džiaugsmu priims tuos sveikinimus. Jų prakilnus turinys pats už save kalba.

Tos kablegramos nuo žymių mūsų tautos vadų bus labai skaudus antausis melų ir šmeižtų šinkoriams, kurie operuoja “Naujienose”, “Drauge”, “Keleivyne”, “Dirvoje” ir kituose tos rusišės laikraščiūose.

Tie laikraščiai, per savo Ancevičius ir kitus agentus, atkartotinau pliaušė, kad Justas Paleckis mirė Maskvos beprotinamy, kad Gedvilį susaudė čekistai, kad P. Cvirka sėdi laukėjime ir “maimo kalėj.”, kad Solomeja Neris žuvo bėgdama iš Lietuvos. Numis šmeižtams ir zaunos nebuvo galo.

Ir štai dabar “nirusieji” ir “nužudyti” prisikelia ir šaukia Amerikos lietuvių į kovą prieš gengsterišką Hitlerio kompaniją, į kovą už demokratiją ir Lietuvos išlaisvinimą iš Hitlerio jungo.

Jausmas didžios paguodos apims visus demokratinius nusistatčiusius Amerikos lietuvius, skaitant tuos sveikinimus.

Kas sakė, kad lietuvių inteligentija ištrems ir išsūdyta? Ji gyva ir sveika ir kupina dinamškos energijos.

Buvo Amerikoj piktų lietuviškų politikierių ir redaktorių, kurių validentuvė in-scenizavo jos šermentis. Jie’ jausis dabar labai prastai.

Jeigu jie bandys sakyti, kad tie sveikinimai tai fabrikacija, net jų gizeltai tam netikės.

Kitokios Bus Salygos

Ano pasaulinio karo mastu šį karą negalima mieruoti. Anam kare daug kas pasidarė pinigų, o trukumų beveik jokių nebuvo.

Šiame kare bus kitaip. Sustabdymas automobilijų produkcijos į daugelį žmonių kaip perkunas trenkė, bet tai buvo neišvengiama. Guma reikalinga karo pabuklams, o karas pirmoje vietoje. Gaila, kad dėl to nukentės daugelis auto industrijos darbininkų. Automobilijų darbininkų unija jau metai laiko atgal permata tą situaciją ir davė gertų sugestijų auto korporacijoms, kaip pvertarkyti industriją kariniu pagrindu, kad išvengs bedarbės. Su tom sugestijom nesiskaityta. Atitejtye toks nerupestingumas, toks nepaisymas neturi pasikartoti.

Greitu laiku galima laukti įsakymų, kuriais bus sumažinta mechanizuotų refrigeratorių gamyba. Veikiausiai bus sunkiau gauti vilmonių drapanų. Reikės gerai apdrėpti kariuomenę, kurios skaičius pasieks 7—8 milijonus vyrų.

Prabangos dalykų gamyba bus suvaržyta. Jan dabar reikia pratintis apsieiti be jų. Moterims bus daug sunkiau “varinėti madas.”

Reikės gyventi paprasčiau. Aišku savaimi, kad maisto Amerikai užteksią. Ivalias yra duonos, ir mėsos, ir pieno ir kiaušinių. Bet ir šiame fronte yra pavojaus iš spekuliatorių ir pelnagrobrių. Pirmutinė valdžios pareiga juos suvaldyti.

Biednuomenės našta šiame kare bus sunksnė, bet kaip su bagotaisiais? Jiems

neturi buti jokių privilegijų, jų pelnai turi buti apkarpyti.

Reikia griežtai parauti pasipelnymo ir spekuliacijų šaknis.

Turtinuosius reikia daug daugiau apkaustuoti.

Azijos Frontuose

Sis karas apima beveik visą mūsų planetą. Tą visuomet reikia turėti omenyje, kalbant apie nesmagius įvykius viena me ar kitame karo fronte. Manilos praradimas yra skaudus smugis, bet jį atsveria nauji veiksmai Kinijos armijos, kuri pasirodė labai pajėginga Changsha fronte. Kinų kontraktos jau lėšavo Japonijai labai daug. Per kelias dienas ten žuvo ar buvo sužeista 15,000 japonų.

Malajų pusiasaly anglų pajėgos stiprėja. Singapore bastionų ginti mobilizuojama labai didelės spēkos.

Gerų žinių ateina apie holandų karo veiksmus. Kol kas, holandų laivynas ir orlaivynas daugiau nuostolių padarė japonams, negu anglų ir Amerikos laivynai ir aviacija.

Pagaliaus, Manilos praradimas dar toli gražu nerėškia, kad Filipinai jau pateko į japonų nagus.

Generolo MacArthur vadovaujamas Amerikos ir filipiniečių armijos nei nekalba apie pasidavimą. Jos kertasi iš pieties. Paimti Filipinų Gibraltaras, Corregidor, japonams bus labai sunku. Japonams taip pat nieko gero nežada, ir beprasidedąs partizanų veikimas Filipinuose.

Tas viskas rodo, kad net Azijos frontuose nėra pagrindo pesimistiškos išvadoms. Mes jau nekalbame apie tai, kad Sovietų fronte padėtis vis labiau gerėja, o Libijoj ašies šonkaulius pusėtinai aplemdė.

Kalbant apie Azijos frontus, reikia pasakyti, kad ten daug gero reikia laukti iš kinų.

Kinijos komunistų dienraštis “Naujoji Kinija” sako, kad visos Rytų Azijos tautos turi susivienyti pergalingam armijon. Kiničiai, indusai, siamiečiai, malajiečiai, burmiečiai, filipinai ir korejiečiai—visi turi susivienyti ir stot greičiausiu kovon.

Tos visos tautos japonų neapkenčia. Kojoms reikia—tai ginklų, kuo daugiausia ginklų.

Amerika, demokratijos arsenalas, duos ginklų, duos jų tiek, kiek reikalinga.

Pralaimėjimas vienu ar kitur yra neišvengiami karo incidentalai. Butų prasižengimas dėl vieno ar kito tokio pralaimėjimo pasiduoti nusiminimo nuotakai.

Karo perspektyvos palankios talminkinams. Jų geležinė valia nepalauiama. Jų laimėjimas užtikrintas. Fašistiniai razbaininkai bus sunaikinti.

Browderio Kaimynai

Prieš savo įkalinimą Earl Browder gyveno Yonkers, N. Y., visai netoli nuo Didžiojo New Yorko.

To miesto žmonės jį gerai pažinojo ir gerbė. Todėl visai natūralu, kad visia eilė žymiausių Yonkerio piliečių kreipėsi į prezidentą Roosevelta, prašydami paliausuoti Browderį.

Tų piliečių tarpe yra William Crocker, Apšvietos Tarybos pirmininkas, G. Beckh, kunigas W. Caswell, A. Resny, Otberman Smith ir visa eilė kitų.

Kreipdamiesi į prezidentą jie vadavosi ne politiniais sumetimais. Nei vienas jų nėra komunistas. Jiems rūpėjo tiktaai amerikoniškas padorumas ir teisingumas.

Yonkerio žmonės pažinojo Browderį, kaip teisingą ir darbštų pilietį. Jie nori, kad jis vėl sugrįžtų į Yonkerį ir butų jį geras kaimynas.

Kas tik Browderį pažino, kas jį matė veikiant ir girdėję kalbant, tie gliaai įsitikine, kad jis neteisėingai įkalintas.

Mes manome, kad ir prezidentas Rooseveltas įsitikins, jog Earl Browder neteisėingai laikomas kalėjime.

Milionių žmonių nori matyti Browderį darbuojantis laisvose sąlygose.

APŽVALGA

IDIOTAS.

Kodėl vokiečių divizijos traukiasi atgal Rytų fronte? Kodėl vokiečius pradeda mušti net šiltajam Kryme?

Į tai atsako kunigo Urbonavičiaus “Darbininkas”. Pasiskaitykite:

“Vokiečiai bolševikus visur muše ir stūmė atgal, bet štai raudoniešiams į pagelbą atėjo stipriausias jų generalas—skurdas su milijonine užtėliu armija. Taip vokiečius užtėli bolševikų užtėlis ir nugalėjo... Utėlė atnesa epidemijos perus... Ta klaidi epidemija dabar pradėjo siansti ne tik Sovietų, kur ja užsikrėtė vokiečių armija, bet ir visoj Lenkijoj ir Lietuvoj.”

Atleiskite, kad čia mes pacitavom tas idioti pastabas. Nieko panašaus mes nesakitėm jokiam kitam laikrašty.

Tą žmogpalaikį sukūrė tokia baimė akivaizdžiai Raudonosios Armijos laimėjimū, kad jį apėmė utėlinės halucinacijos.

Dėmėtiosios šiltinės epidemijos Sovietų Sąjungoje nėra. Bet jį siaučia tuose kraštuose, kuriuos Hitleris “išvadavo” Urbonavičiaus ir kompanijai.

SAKŌ, BET NEDASAKO.

“Lietuvių žinios” labai piktai bura “Vilnį” ir “Laisvę”, kad mes nepritariam sūdarymū užsieniouse tokiuos valdžios, kuri susidėty iš politiniai susikompromitavusių elementų.

Katalikų laikraščiai ir jų vadovybė (Urbonavičiaus!), ažuot puolusi mūsų progresyve spaudoje, patys turėty atskleisti savo kazyras. Tegul jie pasako, kokios valdžios jie nori, iš kokių elementų ta valdžia turėty susidaryti?

Mes sakom, kad tos valdžios galviny jie nori pastatytį galutinai susikompromitavusių Smetoną, apie kuriu nuodėmes tiek ir tiek yra prirašę p. Gabaliauskas, p. Šimutis ir visi kiti jų lyderiai.

“Draugas”, kad ir netiesioginiai, pasisako už Smetoną. N-ry 274 marijonų laikraštis rašo:

“Lietuvos prezidento A. Smetonos atvykimū Amerikon ir jo pasikalbėjimū su prezidentu Rooseveltu taip-pat reikia skaityti prie svarbiųjų įvykių, nes tuo da karų ty pabrėžta, kad Jungtinės Valstybės nepripažino ir nepripažins Lietuvos okupacijos.”

Matote, Smetonos atvykimas jau labai svarbus įvykis! O kaip čia senai p. Gabaliausko redaguojamas laikraštis kvietė katalikus boikotuoti Smetonos maršrutą?

Mūsų nustatymas link Smetonos nepasikeitė. Bet “Lietuvių žinių” ir “Draugo” nustatymas pasikeitė. Ar tas nerodo, kad už kulių padaryta koks slaptas geštas?

Antra vertus, ar mes galim pastikėti tokiems politikieriams, kurie bėgo į Ber-

“NUŠVIESDAMAS” SAVO POZICIJĄ MICHELSONAS PADARĖ JĄ DAR TAMSESNE

Emė beveik dvi savaites laiko, kol po japonų užpuolimo ant Pearl Harbor, vadnamoji Lietuvių Socialistų Sąjunga išstėnėjo savo lojalumo pareiškimą. Tas jos dokumentas įtpalintas “Keleivio” n-ry iš pirmos dienos sausio.

Dokumentas parašytas be jokio Gilesnio ūpo, kanceliariškū tonu. Prasideda jis begedišku pakartojimu melo, bŭk Sovietų Rusija buvo Hitlerio partneris. Tame lietuviškū socialistų pareiškime nei žodžiū neprisemina reikalingumas teikti parama Anglijai, Sovietams, Kinijai. Nieko jame nėra nei apie reikalingumą nacionalinės vienybės, nei apie karo gamybos kelimą iki aukščiausio maksimumo.

Tai paprastas kanceliariškās dokumentas, ant greiųjų surašytas. Bet atsimenat kokius ilgus ir aistringus dokumentus rašė Buivydai, Stilonai, Grigaičiai ir kompanija, kuomet Lietuva sovietikai apsisprendė? Tuomet pas juos buvo ūpuos, karinga nuotaita. Kuomet turėjom reikalą su pasikausėjusiom širšim.

Dabar tik kanceliariškās dokumentėlis, kad formaliai užsirekorduoti, jog ir jie pritaria gynimuisi. Tamė pačiame “Keleivio” N-ry įtpalintas p. Michelsono (“Sąjungiečio”) straipsnis, kuriame kalbama apie reikalingumą “nušviet savo (socialistū) poziciją” šiame kare. Matot, jų pozicija dar neaiški jiems patiems! Visas demokratinis pasaulis žino savo pareigas, žino, kaip įvertinti dabartinę pasaulinę situaciją. Žino, kad tai visų talminkų karas prieš fašistinius žveris.

Tuo tarpu p. Michelsonas rašo: “Mums reikia nušviet savo poziciją tam, kad jį butų aiški mūsų pačių visuomenėi, nes, kaip sakiau, ne visi mūsų žmonės moka šių dienų situacijoj orientuotis.”

Ką reikia tie žodžiai? Tai prisipažinimas, kad net tarp socialistams artimų žmonių atsiranda tokių, kuriuos nepajėgia įtikinti “Keleivis” ir “Naujienos”. Šie laikraščiai labiausia ambrija prieš bolševikus ir Sovietų Rusiją. Kad taip yra, tą pripažysta ir Michelsonas, sakydamas: “Socialistinė mūsų spaudoj kaip tyčia bolševizmas šiandien aštriaušiai smerkiamas, gal daugiau smerkiamas negu jo brolis nacizmas.”

Michelsonas mano, kad toks jų nustatymas “intelektualškam skaitytojų visai suprantamas.” Tik ot visa bėda, kad yra “neintelektualškus skaitytojų”, kurie piktinasi tuo begalinio pliovojimu prieš Sovietus ir bolševikus.

Todėl p. Michelsonas ir teikiėsi išrėžti pamokslą tiems “neintelektualškiems skaitytojams”, kad jie suprastų, jog vyriausias “socialistū” tikslas šiuo laiku—paškundinti bolševikus. Lot, lot ir lot prieš juos diena iš dienos!

Be tuo savo biauriu straipsniu “Keleivis” dar labiau atstumus nuo savęs “neintelektualškus skaitytojus”, nes pas juos yra užtenkamai intelektualškos, kad netikėti tiems pasibašėtinėms šmeižtams, kuriuos skleidžia “Keleivis”.

Zmogūs, kuris turi bent krislį sveiko senso, žino labai gerai, kad Sovietų Sąjunga yra galingiausias Hitlerio priešas. Amerika skaito SSSR savo artima drauge. Na, o “socialistėliai”, kad jau bliuznija tai bliuznija bŭk naciai ir bolševikai tai tas pats. Tokios zaunos tai varijoty zaunos. Todėl p. Michelsonai jau tenka viešai bėdavoti, kad net jam artima visuomenė jau nesurpanta jų pozicijos. Štai kodėl jis šaukia “nušvieskite savo poziciją.”

O kaip jau pradėjo “šviest” tą poziciją, tai jį pasidarė dar tamsesnė. Pabaigoj pasakysiu tą: Vakare te kalbėties su trimis partypartyiais chicagiečiais. Jie man pranešė, kad persikyrė su “Keleiviu”. L. P.

lyną, kurie, vėliau, vos ne apkvašo iš džiaugsmo, kuomet Hitlerio agentai ir penktoji kolona suorganizavo Lietuvos sukilimą?
O juk iš tų politikierių ir norima suorganizuoti ta lietuviška valdžia, pastatant jos priešakyje Smetoną.
Ponas Gabaliauskas nemato rasto savo akyje, bet jis mato krislelį artymo akyje. Tai machiaveliškas nustatymas.

PASIZADĖJIMAI.

“Tėvyne” (Nr. 1) rašo:
“Be abejo, pereitais metais vis padarėme klaidų ir neapsiėjome be vienokių ar kitokių ydų. Gal ir mums, nesužatinti, pastatėkė vieną kitą klaidų padaryti, vieną kitą užgauti. Šiais metais mes pasistengsimė būti geresniais...”

Gera, kad bent tiek pripažysta. Teks pamatyti kaip tie pasizadėjimai bus išpildyti.

“Tėvyne” teisybę sako, kad lietuviuose turi būti vienybė:

“Amerika yra vieninga. Amerikos žmonės veikia kaip vienas. Tokio pasiryžimo Amerika laukia ir iš mūsų. Todėl, seni ir jauni, bŭkime vieningi, bŭkime pasiryžę.”

ANGLAI SAKŌ, PAČIUPE 228 VOKIEČIŲ LEKTUVUS LIBIJŲ

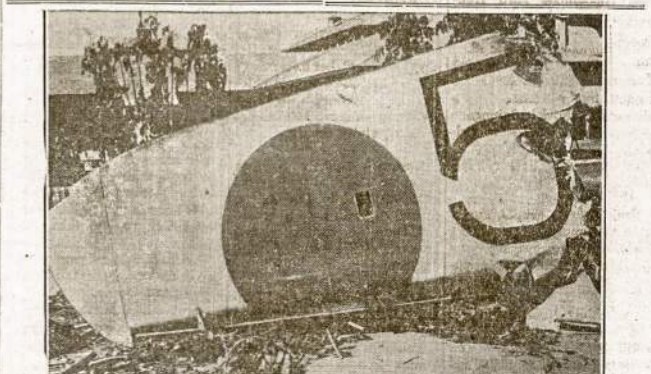
Londonas.—Aviacijos ministeris praneša, kad Bengazi apylinkėjė angliai aptiko aerodromuse paliktus 228 prieso lėktuvus. Dangelis jų sąs sveiki. Anglų puolimas buvęs taip staigus, kad vokiečiai ir italai nespėjo nė karo medžiagą sunaikinti.

VENEZUELA NUTRAUKĖ DIPLOMATINIUS RYSIUS SU ASIMI

CARACAS, Venecuella.—Pasakutėnėms dienomis Venecuella vyriausybė nutraukė diplomatinius santykius su Vokietija, Italija ir Japonija.

KARIUOMENĖ PATARĖ GINCIJAMUS KLAUSIMUS RISTI TAIKIAI

Detroitas.—Maj. George E. Strong, kuriam pavesta saugoti Fordo kompanijos trobesius, aną dieną patarė darbininkų atšovams vengti stoppage’ų, kad nestruktuotų šalies apsigynimo programą. Patarimas padarytas ryšium su kilusiu vienu skryciaus darbininkų nesusiapratimu su kompanija.

Šis “paukstis” daugiau nebus beginklų žmonių netik Hawaii salyne, bet niekur kitur. Tai japonų bombieris, kurį mūsų anti-orlaivinės kanuolės nukirto pirmame užpuolime ant Pearl Harbor. Bombieris nukrito karinio laivyno ligininės kieme, Honolulu mieste, Hawaii.

Wisconsino Žinios

ISPŪDŽIAI IŠ LLD 8-TO APSKRIČIO METINĖS KONFERENCIJOS

Gruodžio 28 d., Cudahy, Wis., Milwaukee priemiestyje, įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 8 apskričio konferencija. Delegatų buvo nuo 5 kuopų: iš Milwaukee, Cudahy, Racine, Kenosha ir Sheboygan. Taipgi dalyvavo apskričio komiteto nariai.

Man teko būti svečiu—delegatu nuo 1-uo apskričio. Jau tokios tradicijos, jog šie du apskričiai pasiūkia broliškais delegatais į metines konferencijas.

Pirmą kartą man teko dalyvauti šios valstijos mūsų draugijos konferencijoje. Bendrai, kai nedidelis apskritys, tai darė pusėtinai gerą įspūdį. Nekuriuos kuopos silpnokai veikti. Sheboygan kuopa paskutiniomis metais savo veikla pagyvėjo. Racine kuopiečiai visuomet menkai darbuojasi. Mano supratimu brolis Kvietkauskas ir buvusi Jurgaitienė turėtų pasirūpinti, kad toji kuopoj įnešti daugiau veikumo. Kaip pažangus žmogus gali jaustis ramus, nieko neatlikdamas apšvietos srityje?

Konferencija atidarė apskričio komiteto pirmininkas Kisielius. Pirmininku liko išrinktas Beržanskis. Konferencijos protokolą parašyti apsiėmė drg. Pečiūlienė, nuoširdi Sheboygano veikėja. Smulkmenų visai nemanau iš konferencijos rašyti, nes tatai atliks sekretorė. Protokolas tilps spaudoje.

Kenosha kuopa turėjo keurus delegatus. Tai patį stipriausia kuopa šiame apskrityje. Ji turėjo būti vadovaujama jėga visoj Wisconsin valstijoje. Bet taip nėra. Bent šioj konferencijoje to nerodė. Kažin kaip tos kuopos veikla paskutiniomis metais sumazėjo. Del vienokių ar kitokių sumetimų—delegatai aiškino, kad jiems apskritys trukdo su prakalbotomis—inėsi sumanymą likviduoti 8 apskritį. Žinoma, delegatai negalėjo tokio sumanymo paremti, nes tai būtų vietoj organizacijos augimo, jos krikdymas.

Tuo klausimu teko visiem išsireikšti ir pakritikuoti kenoshiečius už jų tokį sumanymą.

Man rodos, kenoshiečiai turi pasitarti savo tarpe, pasidalinti darbaus ir parodyti daugiau veikumo.

Milwaukee kuopa gali daugiau darbuotis. Čulkieinės apsigyvenimas mieste gali pagelbėti kuopai pagyvėti. Drg. Senkai turėtų daugiau darbuotis. Gebartui nėra jokio pasiteisinimo tiek mažai veikti. Šiais laikais turime daugiau veikti, negu pirmiau.

Labai gražų pavyzdį parodė Baniulis iš Sheboygan. Jis neseniai įstojo į Literatūros Draugijos kuopa, bet jau gerai įsitrukę į veiklą. Buvo bishj susitrukdymo del maršrutų rengimo. Draugai manė, kad jie buti-

nai turi rengti viduryje savaitės prakalbas. Konferencijoj išsiaiškino, kad kai kalbėtojus kvieti iš Chicago, tai galima rengti sekmadieniais po pietų ir vakare. Kuriai kuopai paranku savaitės dienom, tai gali ir tatau padaryti. Čia nedidelės kelionės. Atteityje bus į tai atsižvelgta.

Bendrai, konferencija praėjo labai draugiškoj nuotaikoj. Delegatai visi prižadėjo daugiau veikti apšvietos dirvoj, stiprinant draugią. Buvo kalbėta ir apie šių metų vaju. Numatyta gauti apie 30 naujų narių apskričio rybose. Apskričio komitetas paskirstys kuopom kvotnas atsižvelgiant į kuopos narių skaičių ir į kolonijas dydį.

Į naują apskričio komitetą įėjo nariai beveik iš visų kuopų.

Iš to įspūdžio kokį aš gavau mūsų draugijos 8 apskričio konferencijoj, pasidariau išvadą, kad šių metų vaju bus pravestas pusėtinai gerai.

Broliškais delegatas
F. Abekas.

RACINE MIESTO STATISTIKA

Racine miestas yra trečias savo didumu Wisconsin valstijoj. Gyventojų turi 67,759. Racine randasi prie Michigan ežero, 65 mylios šiaurėje nuo Chicago gelžkeliu važiuojant, ir 25 mylios nuo Milwaukee. 629 pėdos aukščiau jurų lygumos.

Sausio mėnesį abelnai imant, temperatūra apie 16-3 laipsnių, o liepos mėn. 75-6 laipsniai. Kartais pakyla apie 10 laipsnių. Lietaus nupuola apie 30 colių. Racine miestas apima apie 8 mylias iš vienos pusės, 6 mylias iš kitos.

Racine miesto prekyba siekia 20 mylių į šiaurę, 30 mylių į vakarus. Prekyba vedama su apie 142,000 gyventojų.

Susisiekimo transportacijai žion ateina gelžkeliai: Chicago, Milwaukee and St. Paul R. R., Chicago Northwestern North Shore linija, M. R and K. Elektrikinis traukinys, Chicago and Northwestern Stages ir tarpvalstijinės busų linija. Taipgi priplaukia ežerų laivai. U. S. vieškeliai yra num. 41 ir 42. Valstijos vieškeliai 11-20-38.

Bankų yra viena nacionalė ir 4 valstijos bankos; du trustų bankai ir 8-nios budavojimo ir paskolos asociacijos. Visose šiose įstajose įdėty pinigų suma siekia \$25,906,697.08. Visas bankinis turtas siekia \$29,000,490.85. Sutaupų viso yra \$12,302,727.27.

Pašto pajamos per pirmus 11 mėnesių 1941 metų buvo \$506,169. Pašte ant sutaupų per pirmus 11 mėn. padėta \$1,153,563. U. S. bondų pirka už \$563,012, 50.

Draugijos Pirko už \$740 Apsigynimo Bonų

RACINE, WIS. — Lietuvos Brolių ir Seserų Savivaldinė Draugystė savo priešmetiniame susirinkime padarė vieną labai svarbų nutarimą. Kitos Wisconsin Lietuvių organizacijos ir draugijos turėtų pasekti tą pavyzdį.

Siandien, kada jau ir mūsų šalis karauja su fašistine ašim, visi šios šalies gyventojai, ar tai būtų gimė šioje šalyje, ar tai atvykę į šią šalį, turi visokiu budu padėti šį karą laimėti. Kaip organizacijos taip ir pavieniai gali padėti pirkdami bondus arba stampas. Labai gerai padarė L. B. ir S. Draugystė paskolinant šaliai savo pinigus. Tas duos galimybių šalies geresniam apsiginklavimui.

Visi turėtume remti minėtos draugystės bižnišką parengimą, kuris yra rengiamas ant vasario 15 d., 3 val. po pietų, Dreamland svetainėje. Apart to, kad tuomi paremsime draugystę, dar ir patys turėsime progą laimėti pinigiską dovaną, kuriu bus net trys. Žinoma, kad laimėję dovaną, reikės nusipirkti tikietukų, kurių kaip praneša parengimo komisija jau yra atspausdintų ir bus pardavinėjami. Dovanos bus sekamos: 1—ma \$25; antra \$10; trečia \$5. Vi-

si raciniečiai ir apielinkė lietuviai remkite tą vertingą draugystę.

1942 metams išrinkta sekama valdyba: pirm. S. Rugauskas, vice-pirm. J. Tamulevičia, nut. rašt. Ch. Kiselis, finansų rašt. J. Gutauskas, izdininkas Jonas Gleba, izdo globėjais Ant. Mikulskis ir Juozas Gleba, organizatorium Andrew Čyvas.

Finansų raštinniko antrasis yra: J. Gutauskas, 1017 Birch st. Nutarimo raštinniko: Ch. Kiselis, 1528 Quincy ave. Patartina pasirašyti sau į knygele, kad reikalui prisiejęs, ypač kitur gyvenantiems, turėtumėt po ranka.

Phone Chicago 6718

Emil's Beauty Salon
Artistical Sulaismos Plaukus. Pritaikome kiekvienai individualiai prie veido ir akių.
1603 Sheridan Road
North Chicago, Ill.
MISS EMILY FARMALIS, Sav.

GEO. ŽILIUS

JEWELER - LAIKRODININKAS
Taisau laikrodžius ir užlaikau didelį pasirinkimą gražadaličių.
2116—52nd Street

SOUTHWEST FOOD MARKET

POVILAS SPRINDIS, Sav.
Groseris—parinkta mėsa—daržovės—vaisiai. Žemiausios kainos ant parinktų produktų. Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.
6603 — 33rd Ave., Kenosha, Wis.
Phone No. 2-1415

Sterling House

5601—24th Avenue
Užlaikome smagių užėigų. Patarnaujame su skaniais gėrimais ir užkandžiais.
VLADAS SHLEGERIS ir JONAS RYSHKUS, Sav.

SHEBOYGAN BIZNIERIAI

Padarykite Taisyklę Atlankyti

John Richter's Taverna
Penktadieniais žuvis, šeštadieniais—vištiena. 14 oc. 5c.; degtinė 10c.
1635 Indiana Ave.,
Sheboygan, Wis.

JURGIO AŽUKO TAVERNAS

Smagi užėiga liuosn laikui praleisti su draugais.
1013 S. 10th St., Sheboygan, Wis.

Linkiu L. B. ir S. Draugystei vaisingu 1942 metų ir jos darbuotojams geros sveikatos, kad galėtų pasekmingai vesti draugystės reikalus.
Raciniėtis.

Nemalonus Jauno Darbininko Patyrimai

KENOSHA, WIS. — Vernon Leipsig, Specialty Brass Co., darbininkas, netekęs darbo, pasiėjo su žmona ir dviem vaikučiais į pietus.

KENOSHA BIZNIERIAI

Mes Grodę pagardinam. Visokis dailės—kultūros darbas yra atliekamas prityrusių rankų.
Charm Beauty Salon
6819—14th Avenue
Phone 2-2903
LaFaire Beauty Salon
3103 — 60th Street
Phone 2-4809
Savininkės
WILMA LESKOWICZ
ARMINDA FARIŠ

Jie sustojo Dallas, Texas, bet ir čia darbo negavo. Pignai ir pasibaigė. Tuomet jie pėsti ėjo, kur ne kur gaudami pavėžyti ir dasigavo į Louisiana. Rustone jie betgi suimti kaip pastabas ir atgabenti į Chicago. Čia jie pribuvo Naujų Metų vakare kaip visi velžio vienas kitam geriausių linkėjimų.

Kelvių pagelbos draugija perdavė juos policijai, o policija Salaveišių Armijai. "Bet ko aš noriu, tai darbo, bile kokio darbo," sako Leipsig.
Dabar rodos jau neturėtų būti sunku darbas gauti.

MIRĖ BUVUSIO MAJORO HOAN ŽMONA

MILWAUKEE, WIS. — Gruodžio 28 d. čionai St. Joseph's ligoninėj mirė Mrs. Agnes B. Hoan, žmona buvusio miesto majoro Daniel W. Hoan. Ji mirė parėjusi iš bažnyčios, širdies liga.

Daniel W. Hoan buvo Milwaukee miesto majoras nuo 1916 iki 1940 metų. Kadangi jis yra socialistas, tai šis miestas buvo apsauktas socialistų miestu.
Mrs. Hoan gimė ir augo Morris, Ill. Ji visą laiką dalyvavo politikoj su savo vyru Daniel W. Hoan.

WAUKEGAN BIZNIERIAI

A. BITVINSKO BUČERNĖ IR GROSERNĖ
711—8th Street
Maistas šviežias ir pirmieis. Sgžinin-gas ir draugiškas patarnavimas.

Glen Flora Tavern
922 Glen Flora Avenue
Telefonas Ontario 3085.
Čia gausi geriausių ir skaniausių gėrimų.
Sav. STANLEY ir MORTA PAURAZ.

BILL'S GREEN BAR TAVERN
Vieta, kur visus maloniai priima.
DIRECT DRAW BEER
Sav. B. J. MASILUNAS
820-822 Tenth Street
WAUKEGAN, ILL.

ACME BUILDING MATERIAL and COAL CO.
1405 Belvidere St.,
Phone Ontario 8245

F. KRISUNAS PEILIŲ SPECIALISTAS
927 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.
Išdirbu geriausius peilius: duonai riekti, mėšai pjauti, medžioklei ir kitokių. Laišku prisiųskite nupiešt modelį, kokio norite. Padaręs jums prisiųsiu: gavę, apžiūrėję ir išbandę gerumą—siųskite pinigus.
Mano darbo peiliai parduoda:
Kenosha: pas Leo Rock, 22nd Ave. & 52nd St.
Waukegan: McAllister & 10th St., Drugstore.

A. PETKAUS BUČERNĖ IR GROSERNĖ
564 Caroline Street
Užlaikome šviežių mėšų ir kitus valgomus produktus.

MILWAUKEE BIZNIERIAI
Phone Orchard 1535 Atđara dienų ir naktį
WHITE EAGLE HOTEL
MICHAEL WASILEWSKI, Sav.
Kalbame lietuviškai. Kambariai dienai ar savaitėi.
738 W. Maple St., Milwaukee, Wis.

KRISTIJONAS DONELAITIS--LIETUVOS BAUDŽIAUNINKŲ DAINIUS

J. ŽIUGZDA

Lietuvių literatūros istorijoje K. Donelaičio vardui priklauso ypatinga vieta. Tai pirmasis lietuvių rašytojas, parašęs stambią vertingą pasaulietiškos literatūros kūrinių, turintį reikšmės ne tik lietuvių literatūroje. Tai rašytojas, neturėjęs sau lygių lietuvių literatūroje ne tik XVIII amžiuje, bet dar ilgokai ir XIX a. Drauge su tuo tai rašytojas, kurio kuryboje gyvai atsispindi Mažosios Lietuvos lietuvių buitis XVIII a., kada sarvuotųjų vienuolių kryžiuočių palikuonys ir jų pasikviesti įvairių vakarų Europos kraštų vertėivos bei dvarininkai be pasigalėjimo spaudė pavergtus lietuviškus baudžiauninkus, naikino jų kalbą, papročius, griovė visą jų gyvenimą. Vadinosios Mažosios, arba Prūsų, Lietuvos lietuviai tai tikra auka tų kruvinių pramogų, kurias krikščionybės ir Kristaus mokslo vardu poiežiavus laimainami rengė vidurinių amžių feodalai, kunigai ir įvairūs ginkluoti vienuoliai pagonių kraštuose. Šie "krikščioniškosios melės" skelbėjai, kryžiuočiai, panelės Marijos ordino vienuoliai ir kitais šventais vardais vadinami plėšikai jau XIII amžiuje po ilgų kruvinių 60 metų kovų nugalejo silpniau ginkluotas vakarines lietuvių gimines, visiškai išnaikino atkaklesnius laisvės gynėjus, visus kitus pavergė ir padarė atėjunų dvarininkų baudžiauninkais. Su laiku tuos baudžiauninkus apkrištijo ir privertė garbinti tą patį dievą, kurio vardu juos žudė, naikino ir griovė visą jų gyvenimą.

Ir taip ilgas šimtmečius baudžiauninkiška lietuvių liaudies vilko sunkų prispaudus junga, o engejai dvarininkai ir jų taltinkiniai kunigai įtikinėjo baudžiauninkus, kad tokia santvarka esanti dievo leista ir kad jai priešintis esą reikštų priešintis paties dievo valiai.

Kristijonas Donelaitis (1714—1780) kaip tik tokių sąlygų sunas. Gimęs ir išaugęs vargingoje kaimo aplinkoje, jis iš mažų dienų giliai įsidėmėjo visas tas skriaudas ir vargus, kuriuos vargo baudžiauninkai, ponų engiamai. Jis matė, o vėliau ir giliai įprasmino visas tas neteisybes, kuriomis buvo pagrįsti baudžiavos santykiai. Budamas poetiškai jautrus ir giliai humaniškas, jis visa savo gilia užuojauta buvo baudžiavinių pusėje, visada pasiryžęs juos užtarti ir užtaręs visada pasiryžęs be jokių nusileidimų plakti dvarininkų ir jų padėjėjų—vachmistų bei kitokių pareigūnų savanaudiškus užsimojimus.

Is kitos pusės, iš mažų dienų jautri Donelaičio siela buvo apipainiotama religinėmis pinksėmis; jis, anksti netekęs tėvo, buvo motinos rengiamas dvasiniuose pareigoms, mokėsi Karaliaučiaus religinėje katedrinėje mokykloje, o paskui Karaliaučiaus universiteto teologijos fakultete ir didelę savo gyvenimo dalį iki pat mirties buvo klebonu. Toks auklėjimas ir visa religinė gyvenimo aplinka organizavo Donelaičio sąmonę tolia linkme, kad jis negalėjo objektyviai pažinti gyvenimo sąlygų, negalėjo suprasti tikros socialinių santykių esmės nei tikrą pagrindą, kaip lygiai negalėjo matyti tikrą esamosios santvarkos raidos perspektyvą. Teologine prasme jis vertino ir žmogaus paskirtį žemėje, ir jo prievolės, ir visus santykius.

Donelaičio poezijoje, jo skambiais hegzametrais nupintoje "Metų" poemoje, išsčiai išreikšiami gilūs prietaravimų atspalviai. Kaip teologas dvasininkas, visur, ir gamtoje, ir žmonių gyvenime, jis matė dievo valios reikšimą, ir net tuomet, kai žiaurusą šykštuoliu dvarininko sumuštas numiršta sąlytiškus Pričkus, jis Selmo lupomis taip ramina sujaudintus žmones:

"... Ne per daug dėl to nusiminkim!
Juk be dievo svietė niekis negal nusiduoti.
Pona! žemės šios negal be jo ponavoti,
O mes, burai, vėl be jo negalime vargti.
Kožnas tūr, kaip dievs jam skyręs yr, pasikakint".

Betgi Doneleitis poetas, žmogus labai jautrus kitų nelaimėms ir vargams pro visą mistiką įžvelgia realų gyvenimą ir nesivarždamas kelia aikštėn to baudžiavos vargais pagrysto gyvenimo negeroves ir ponų bei jų pateikimų savanaudiškumą bei dvasinį menkumą. Drauge su tuo jis su didele meile ir užuojauta piešia kasdieninį burų gyvenimą su visais jų vargais ir džiaugsmais. Štai kasdieninės baudžiavos paveikslas:

"Tu su manim žinai, kaip burą baudžiava baudžia,
Ir kaip bėdišius toks, kasdien kantriai pasilenkęs,
Po baidiomis vargų naštomis vos gal atsivėsti.
Ak, kas gal visokias mūs bėdas surokauti!
Vasara, juk žinai, kasmet tik vos pasirodo,
Štai kiekvienas žiopylas jau burą pradeda stumdyt.
Kasparas, ant galvos iškėlęs skiauturę riebią,
Kaip gaidys vīstas gainiodamas, gandina žmones;
Ale jo tarnas Diksas dar baidius pasipurtin,
Kad jis, karpalpaikį nei pons prie šalies prikabinęs,
Tarp baudžiavinių mudraudams rėkti pagauna."

Išalkęs, išvargęs ir ištroškęs buras, "savo sausų truputį kramtęs".

"... iš bėdos, pas klaną kokį nušokęs,
Ištisas ir didžiai dusaudamas, vandenį laką,
Kur vabalai visoki su varlėmis šokinėja,
O štai Diksas su lažda dar muša nabagą."

Aukštai vertina Donelaitis visokį darbą ir karčių pašaipos žodžių nesigaili tokiems ponpalaiškiams, kurie iš kurio nors darbo tyčiojasi:

"Tuls nusvilęs ponpalaiški, rods, juokiasi burams
Ir besišypsodams jų darbus niekina bliznas,
Lygiai kad toksai be burų gal pasivalgtų.
Ak! kur dingtų ponai, kad jie būro netektų
Ir kad bėdišius toks su mėšlu jiems nepadėtų.
Taigi nebokite, klapai, kad išmėždami mėšlus,
Kartais dėl visokių kvapų turioje čiaudyt
Ir kad jūs stalde daugysk klampodami stenat.
Rods, darbelio jūsų ponačių luposi nosis
Baidos ir vis poniškai užkumpisi juokias;
Ale dabok tikta, kaip veikia ji nuslenktų,
Kad barščius nedarytus ir prisivilsusį gručė
Taip, kaip bėdišiai mes, kasdien į vėdarą kištų
Ir su mumis drauge prisivargt į baudžiavą sukty."

Dažna proga Donelaitis primygtinai pabrėžia didžiųjų darbo žmonių reikšmę ir dykauonių ponų tuštumą:

"Rods, yr daug žiopyli, kurie nabagėji burą
Is nelabos širdies per paiką drimelį laiko,
O štai patys jų daugysk kaip drimeliai elgias.
Kas tokiems išdykeliams gardžia pasivalgtų
Ir prisiurbt sądziai pelyntų reikalą kožną,
Kas dirvas užartų, sėty be nuvalytų.
Kas grūdėlius iškultų ir parduot nuvažiuotų,
Kad nei Lauro nei dosningo Krizio nebūtų?"

Paveikslų, kuriais Donelaitis išaukština darbą ir darbo žmogų, "Metuose" labai gausu, ir visuose tuose paveikluose jauti nuosirdį poeto prisiršimą prie vargstančio burų ir norą jam padėti, gražiu žodžiu paguosti.

Išaukštindamas darbą bei darbo žmogų baudžiaviniame ir drauge su tuo parodydamas dykauonių ponų menkystę bei parazitiskumą, Donelaitis gana dažnai dar ryškiau pabrėžia visokių ponų moralinį susmukimą, savanaudiškumą, nepaprastą žiaurumą:

"Štai, viens pons, puikiai rėdyts (tik gėda sakyti),
Mislyk tik, aukščiausių ponų viens, prisidėjęs
Ir visokių rinevinių svetimų prikoškęs
Volojos ant asos ir prasikeikdamas rėkė,
Žinom juk visį, kaip ponai keikdami rėkia.
Bet dar tai negana: jis, vis pinigų graibydamas
Ir besispardydamas, su valgiais parmetė stalą,
Taip, kad šūnis, iš visų pašalių susibėgė,
Poniškus valgius bei brangius viralus edė."

Tarp burų tolygių reiškinų teparodo Donelaitis reiškiniai tik tinginių, nenaudėlių gyvenime, tokių, kurie yra atvaizduoti Stunkis, Plaucianūs; betgi ponų ar jų pateikimų gyvenime tokius reiškinius poetas vaizduoja kaip normą, kaip paprastą visuotinį dalyką.

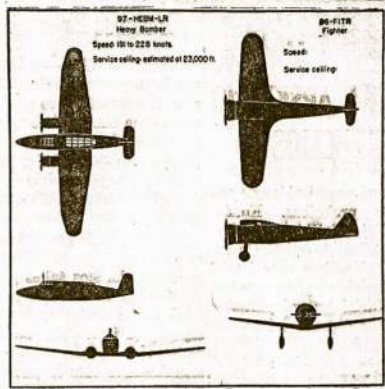
Kad ponai ir jų "dumčiai" muša burus, apie tai Donelaitis su pasipiktinimu kalba daug kartų. Žiauriausias tos rūšies pavyzdys yra paveikslas šykštuoliu Kasparo, išsiuntusio žiemos darganoje burus į Karaliaučius su javais. Bijodamas, kad su jo pinigais kas neatstiktų, šykštuolis ponas

"Vėrkė kasdien ir naktį rimt negalėjo.
Kartais keikė taip, kad jo vaikai nusigando,
O vėl kartais iš knygelių poterių imdams
Irgi dusaudams pės knygas, aukštyn pažiūrėjo."
Suskaicišus parvežtus pinigus—tris maišus pinigų, pona pasigedo vieno šilingo ir

"... dėl iškados tos taip nusigando,
Kad per visą naktį vėl miegot negalėjo,
O išausšus jau taip sumušdino Pričkų,
Kad, vos tris dienas sulaukęs, numirė bėdišius.
O burus visus, kurie jo pardavė grūdus,
Liepė todėl plakt, kad jie pasivėlinę buvo
Ir tiek rūpesčių sunkių jau buvo padarė."

Donelaitis "Metuose" su didele meile pateikė gyvus burų baudžiavinių gyvenimo ir jų darbų paveikslus, negailingai parodė dvarininkų ir jų pakalių savanaudiškumą, moralinį supuvimą ir žiaurumą, nupiešė visą eilę gražių gamtos vaizdų, visa tai atvaizduodamas skambiais hegzametrais, kupiniais gvyų, sodrių liaudiškų žodžių bei posakių. Dėl šių ypatybių Donelaičio poezija ir dabar nestojo savo reikšmės. Ji yra gyvas atspindis XVIII a. lietuvių baudžiavinių gyvenimo atėjunų dvarininkų priešpaudoje.

Religinis Donelaičio išauklėjimas, jo teologinės pažiūros paveikė kai kurių gyvenimo reiškinų interpretavimą tam tikrą mistišką linkme, nedavė poetui pažinti tikrą socialinio gyvenimo sąlygų bei jo raidos, bet vis dėlto nenumarino jo talento. Ir pro teologijos rukus jis matė vargstančius ir sunkų jungą velkančius baudžiavinius, matė nepakęčiamą išnaudotojų dvarininkų gyvenimą, jų žiaurų elgesį su baudžiaviniškais ir tai nuosirdžiai atvaizdavo savo poezijoje.

Mūsų laivyno departamentas išplatino šiuos plakatus, kuriuose aiškinama kaip pažinti ore pamačius japonų orlaivius. Kiekvienas šalies orlaiviai nori biskų yra skiręngi nuo kitos šalies orlaivų. Karo laike tas labai svarbu, ypatingai tiems, kurie bile kuom prisideda prie šalies apsigynimo jėgų.

APIE SLA VIRŠININKŲ NOMINACIJAS

Kažin kaip tai atpuolė "Naujiųjų" entuziasta zmas skelbti Pildomosios Tarybos nominacijų rezultatus. Tam yra savos priežastys.

Peržvelgus nominacijų pasekmes pasidaro reikiamos išdavos.

Tautininkų spauda, pavyzdžiui, skelbia:

SLA 104 kuopos Pittsburghe nominacijų rezultatai:	
Adv. Laukaitis	45
Kersėvičius	45
M. J. Mažiukna	1
Vinikas	45
Pikielis	45
Mockus	45
Brazauskas	45
Biežis	45
Dr. Baltrušaitienė	1

Mažiukna paprastai buvo įtakingas savo kolonijoje, bet šį sykį ir jis mažai balsų gavo, nes, sakoma, jis įpykino SLA narius stodamas už SLA seimo laikymą viešbutyje. Nariai nori, kad seimas būtų lietuvių salė, nes ten parankiau lietuviams dalyvauti ir biznio pasidaro lietuviams.

Detroito, kur socialistai vyraavo, šį sykį štai kaip nominuota:

Ant prezidento: F. Bagocius 46, Laukaitis 44, Cėkanauskas 1, Kubilius 7, Milhausas 3, Vinikas 1. Ant vice-prezidento: Mažiukna 43, Durgis 1, Laukaitis 2, Pacevičius 34, Stephanie Masytė 14, Vinikas 1, Milhausas 1, Kavaliauskaitė 1. Ant sekretoriaus: Stephanie Masytė 71, Vinikas 31, Jurgėlionis 7. Ant išdiniuko: Gugis 54, Stephanie Masytė 2, Mockus 2. Zebrys 5, Bačiūnas 32. Ant išdo globėjų: Mockus 63, Brazauskas 36, Mikuziūtė 35.

"Socialistų," arba socialdemokratų, statyti kandidatų į kuopas valdybą irgi neparaėjo. Išrinkta Overaitis, Masytė ir kiti.

SLA 124 kp., Hartford, Conn., p. Bagocius ir kiti turėjo įtakos, dabar nominacijų pasekmės tokios:

William F. Laukaitis 39 balsus, vice-prezidentas Walter M. Chase 31 balsų, sek. M. J. Vinikas 25 balsus, Kl. Jurgėlionis 21 balsų, Iždin. J. Bačiūnas 31 balsų, K. Gugis 12 balsų, išdo glob. S. M. Mockus 29 ir J. Januškevičius 22 balsu, kiti kandidatai gavo vos po keletą balsų, F. J. Bagocius ir prezidentus gavo tik 9 balsus.

So. Boston, Mass., p. Bagocius pašonė, SLA 43-cioj kuopoj, nominuota taip:

V. Laukaitis 37, J. F. Bago-

neturėjo įtakos, jose dar galia.

Bal dėlto "Naujiųjų" entuziastas skelbti nominacijų pasekmės atkrito.

Kokios priežastys galėjo atimti socialistų kandidatams balsų?

Daugelis narių apsižiūri, kad p. Bagocius ir kolegos nei kiek nepažangėsi už tautininkų kandidatus.

"Socialistų" spaudos pronaėnė pozicija, dėjimas Hitlerio agentų propagandos.

Abelnai sena Pild. Taryba nusivylimas.

Kaip tulų kuopų nominacijos rodo, pristatyta daug visokių kandidatų. O tas rodo, kad hariai nominavę bile ką, kas jiems žinomas kiek geriau tinka, bile tik ne senus nominuoti.

Su delegatų stuntimu bus tas pats. Seimas šiemet bus įdomus.

Toli "socialistai" jau rūpinasi dėl savo smukimo. Vienas jų ragina ("Keleivyje") peržvelgti "socialistų poziciją" — atsinėimą link šio karo, nes jų sena pozicija, irgi, duoda progos "komunistams vadinti socialistus pronaėnais." Bet ar jie nėra tokie? Ar gi "Naujiųjų" nededa Hitlerio agentų propagandos? Pranas Ancevičius dinga, bet dedama "iš Lisabonos" ir kitur siunčiama nacių propaganda.

Tokis socialistų elgesis pa-gelbėjo tautininkams SLA. Senas Narys.

'VILNIES' DIDŽIULIS Koncertas
Sekmadienį, Vasario (Feb.) 1, 1942
SOKOL HALL
2345 S. Kedzie Avenue
Duryis atviro 2 val. p. p., programą prasidės 3:30
TALENTINGI ARTISTAI—GERA ORKESTRĄ LIETUVIŠKIEM IR ANGLIŠKIEM ŠOKIAM

Įžanga: išanksto 67c, takasai 8c, viso 75c
Prie durų 77c, takasai 8c, viso 85c
Kviečiame visus Atsilankyti. KOMISIJA.

Phone Pullman 3359
PETER ZAKS
Midwest Food Store
GROCERY AND MEAT MARKET
119 East 107th St.
PETRAS ZAKS, Sav.

Tel. Virginia 9493 Moterim Sėredomis
PAULINA
RUSSIAN - TURKISH BATHS
South Sides Naujasia Pirtis
Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra Red Light Radiations. Nėtvarkų kurioje cirkuliuojama, reumatiskai skausing, lumbago, salti, prarazyti—šalina naudojimas Elektros ir Hydro-Therapeutic Trytmentai.
1657 W. 45th St., Kėmpas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas
P. S.—Prieš šventes, gruodžio 23 ir 30 dd, moterim ūtėrim-kais, o vyrėm sėredomis. Prašome tų įstėmyt.

NEBAIGTAS DIDELIS 1941 M. DARBAS

Kiekvienas pažangus lietuvis, kiekvienas, kuriam rūpi Amerikos lietuvių reikalai, paskaitykite žemiau daromas pastabas ir susirūpinkite jomis.

Mūsų garbingosios Lietuvos Literatūros Draugijos sekretorius D. M. Šolomskas pridavė man, kaip naujam pirmininkui, surašę organizacijos narystės stovio už 1941 metus. Žinau, kaip giliai ir nuosirdžiai jįsai rūpinasi tos organizacijos reikalais. Deje, jo vieno pastangų ir paraginimų, kaip pasirodo, neužtenka. Tuo reikalu reikia susirūpinti visiems, kurie suprantame mūsų Literatūros Draugijos vaidmenį Amerikos lietuvių gyvenime ir veikloje.

Mes įžengėme į 1942 metus su gerokai mažesne armija, negu turėjome 1941 metais. O tai neturėjo būti. Tas reikią, kad pas mus buvo didelio apsilėidimo.

Mes atsinešėme į 1942 me-

tus 1941 metų neužbaigtą svarbų darbą. Jokių būdu aš nesutinku — nesutinku, manau, ir visi kiti mūsų veikėjai ir elliniai nariai, jog prisiėna skaityti tuos kelis šimtus narių prarastais del organizacijos. Viskas, ko ėia reikia, tai organizacinio darbštumo mūsų kuopose. Mes iš tų narių duokles galime gauti ir tuomi vėl pādaryti juos Draugijos nariams geram stovyje.

Idant kas nepamanytų, kad šiomis pastabomis tik bandau svietą "išgąsdinti", ėionai paduođu visą eļę skaitliniū iš dabartinio mūsų Draugijos organizacinio stovio.

Ar žinote, draugai, kad viso labo tik 14 kuopų truputį paaugo nariais 1941 metais, palyginus su 1940 metais? Štai tos laimingos kuopos:

- Norwood, Mass., 9 kp., 1940 m., turėjo 36 narius, 1941 metais—37.
  - Lawrence, Mass., 37 kp.—21 ir 24.
  - Milwaukee, Wis., 36 kp.—12 ir 15.
  - Benton, Ill., 160 kp., 8 ir 12.
  - Youngstown, Ohio, 90 kp.—23 ir 24.
  - Portland, Ore., 4 kp.—11 ir 14.
  - San Francisco, Calif., 153 kp.—21 ir 25.
  - Oakland, Calif., 198 kp.—13 ir 14.
  - Cicero, Ill., 92 kp.—38 ir 41.
  - Hartford, Conn., 68 kp.—68 ir 71.
  - McKees Rocks, Pa., 40 kp.—17 ir 18.
  - Pittsburgh, Pa., 87 kp.—23 ir 31.
  - Fort Williams, Canada, 15 kp.—29 ir 41.
  - Timmins, Canada, 100 kp.—9 ir 10.
  - Harrison-Kearyn, N. J., 136 kp.—31 ir 41.
- Šių kuopų veikėjai ir nariai užsiėarnauja nuo visos mūsų organizacijos garsiausių Valio!
- Tai geroji pusė mūsų Draugijos organizacinio medalo. Bet štai kita to paties medalo pusė. Mes turime visą eļę kuopų, nuo kurių nebuvo gauta nei už vieną narį duoklių 1941 metais. Pavyzdžiui:
- Rockford, Ill., moterų 70 kuopa, 1940 metais turėjo 13 narių, perėaitis 1941 metais neprisiuntė duoklių nei už vieną narę. Kas pasidarė su ta kuopa? Kodel jos virėininkai neatsilėpia į jokius raginimus bei prašymus? Jūs, veikėjai iė Rockfordo 29 kuopos, tuojau patirkite ir praneėkite Centrai. O svarbiausia—bāndykite iė narių iėrinkti duokles ir kuopa pastatyti vėl ant kojų.
- Chicago ir apylinkė: Negauta duoklių nei cento Chicago 154 kuopos, kuri 1940 metais turėjo 9 narius, Negauta duoklių Melrose Park 182 kuopos, kuri 1940 metais turėjo 10 narių. Taipgi negauta duoklių nuo Aurora 171 kuopos, kuri 1940 metais turėjo 9 narius.
- Brooklynis ir apylinkė: Negauta už 1941 metus jokių duoklių nuo Jersey City

Svarbios Skaitymui KNYGOS IR BROŠIŪROS

- * Pamatiniai Principai Demokratinės ir Pilietybės, paruėšė Charles P. Kal. Knyutė aiėkina ką turi žinoti kiekvienas pilietis demokratinės šalies. Kaina ..... 25c.
- * Naujoji Lietuva, paruėšė A. Bimba. Pavėikėlas pasilėnosavusios Lietuvos iė po pony ir faėistų jungo. Kaina ..... 35c.
- * Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu, paruėšė V. Rapsukas - Micekeviėnas. Nuodugnus prėparodymas, kaip tuolėikinė ponija prilyęsta šiandieniams Amerikij Smetonos-Hitlerio garbintoliams, kuri padėjo vokieėiams smaugti Lietuvos žmėnes. Kaina .... 50c.
- * Iėdavikai, iėgulėdė L. Pruseika.—Nei vienas ėitus ir galingsas iėandis judėdėjimas istorijoj nesąėjo be purvėny putų (kaip dabartinės penktos kolonnos)—Lėlnas. Kaina ..... 15c.
- * Laiėikai iė Lietuvos, sutaiėė H. J. Juose reikiątki nesuvaldomas džiūngsmas dēlei nuvertimo Smetonos faėistinio rėžimo — greta faėistėnėio džiūngsmo — vilnis gerėsinio gyvenimo. Kaina ..... 10c.
- * Vilnėis Kalendorius, prėrengė L. Jonikas—virėsilėis pieėė Chas Zix. Didžiōji ir turinngoji 1942 metam informacių knyga. Kaina ..... 25c.
- * V. K. P. (bolėėvikų) Istorija. Trumpas Kursas supaėzinimui su bolėėvikų partijos kūrėmisi, augimui ir kovā del socialistiėnės statybos, kuri padėė demokratiėnėm šalim sunaikinti faėizmā. Kaina (su graziāis aparais) \$1.00

"Vilny" galitė gauti ir daugiau įvairių knygy ir broėiūrų. Užsakyms siųskite:

VILNIS
3116 S. Halsted Street
Chicago, Ill.
Mes apmokāme persiuntimo lėėas.

Už 1941 metus visai negauta duoklių. Ten irgi yra nemažai pažangųjų lietuvių. Nesinori tikėti, kad nei vienas kuopos narys nemokėjo duoklių. Kur dingo kuopos valdyba?

Kur tie kiti nariai?
Užteks apie tai. Mes taipgi turime gana daug kuopų, kurios įžengė į 1942 metus su gerokai sumažėjusia naryste. Negalime dāsileisti, kad visi tie nariai, kurie dēl vienos ar kitos priežasties duoklių neužsimokėjo, būtų prarasti Draugiai. Mes turime gauti iė jų duokles už 1941 metus ir 1942 metus.

Tokių kuopų turime gana daug. Galu ėia paminėti tikėti kelias. Štai kai kurios:

- Chicago 19 kuopa 1940 metais turėjo 125 narius, bet 1941 metais nemokėjo duokles tikėti 85 nariai.
- Roseland 79 kuopa turėjo 91, pasimokėjo tik už 58.
- Chicago 116 kuopa turėjo 63, pasimokėjo tik už 22.
- Chicago 187 kuopa turėjo 21, pasimokėjo tik už 12.
- Brooklyn 1 kuopa turėjo 101, pasimokėjo tik už 77.
- Newark, N. J., 5 kp. turėjo 52, pasimokėjo tik už 27.
- Waterbury, Conn., 28 kp. turėjo 46, pasimokėjo tik už 30.
- Pittsburgh 33 kp. turėjo 25, pasimokėjo už 13.
- Montreal, Canada, 47 kp. turėjo 57, pasimokėjo už 39.
- Toronto, Canada, 162 kuopa turėjo 61, pasimokėjo tik už 21.
- Philadelphia 10 kp. turėjo 92, pasimokėjo tik už 37.
- Chester, Pa., 30 kp. turėjo 19, pasimokėjo už 10.
- Philadelphia - Frankford 149 kp. turėjo 16, pasimokėjo už 5.
- So. Bostono 2 kp. turėjo 74, pasimokėjo tik už 48.
- Worcester, Mass., 11 kp. turėjo 93, pasimokėjo už 57.
- Rumford, Me., 34 kp. turėjo 29, pasimokėjo už 10.
- Haverhill, Mass., 85 kp. turėjo 37, pasimokėjo už 22.
- Shenandoah, Pa., 17 kp. turėjo 30, pasimokėjo už 19.
- Detroit 52 kp. turėjo 23, pasimokėjo tik už 96.
- Grand Rapids 66 kp. turėjo 64, pasimokėjo tik už 34.

Scottville, Mich., 218 kp. turėjo 24, pasimokėjo tik už 6.
Binghamtono 20 kp. turėjo 70, pasimokėjo už 53.
Wilkes-Barre 43 kp. turėjo 33, pasimokėjo už 14.
Clevelando 22 kp. turėjo 68, pasimokėjo už 42.
Rochesterio 50 kp. turėjo 41, pasimokėjo už 32.
Sitos skaitlinės kalba garsiaus, arba bet kokis barimasis arba bet kokia agitacija. Tas tiesa, kad ir 1941 metų pradžioje šimtai narių nebuvo sumokėję duoklių už 1940 metus, bet paskui užimokėjo ir 1940 ir už 1941 metus, tačiau nepervalome manyt, jog ir šiemet tas pats bus automatiškai. Reikia greitų ir didelių pastangų tuojau tuos narius pasiekti ir iėrinkti iė jų duokles.
Nepamirėškime, kad jeigu už juos duoklių nebus gauta Centre, jiems bus sulaukytas žurnalas "Sviesa". Negaus

St. Charles Perkasi Defense Bondsus
ST. CHARLES, ILL. — Šio miestuko taryba nutarė pirkti už \$100,000 Defense Bondsus iė rezervinio fondo. Kadangi patvarkamai neleidžia vienais metais pirkti vienai įstaigai daugiau kaip \$50,000 bondsų, tai miestas pirksio už \$50,000 gruodžio mėnesi, o kitus \$50,000 saunariai knygos nei už 1941 metus, nei už šiuos 1942 metus. Jie jau nebeskaitys mūsų Draugijos nariais.
Apskričių ir kuopų veikėjai, neapleiskime šio labai svarbaus 1941 metų neužbaigto darbo! Sis sausio mėnuo turi būti pašėvėtas sužūrėjimui tų senų Draugijos narių!
A. Bimba,
L. L. D. Pirmininkas.

sio mėnesį jau šiuo metu. Čia yra daug lietuvių. Kai kurie jau pirksio bondsų. Verta visiems pasipirkti. Juk reikia remti savo šalį, kad laimėtų karą. O ir geras investimentas — saugus ir neša didelį nuosimtį.
Butų ėeistina, kad visi lietuviai, kas tik iėgali, pirktų bondsų.
Galima pirksio ir stampomis, pradėdant nuo 10 centų. O kada jau turi stampų už \$18.75, galima išmāyinti ant \$25 bondsu.
Lietuviai,
GEN. FRANCO NEMANO, KAD JAPONAI DAUŽĖ BAZNYCIAŠ
Madridas.—Gen. Franco paskelbė pareikėkimā, kad japonai jį užtikrine, jog Maniljo jėe nepalietė nė vienos baznyėios. Pareikėkimā Franco paskelbė, kad apgauti ispanus katalikus, kuri labai susijaudino iėgirdė Filipjonų barbariskūmā aplėpė nuose.

JAU GATAVA

Didžiōji Informacijų Knyga

Vilnėis Kalendorius

1942 METAMS

Kaina 25 centai

Privėngė L. JONIKAS

TURINYS

Reikalingos Informacijos	Puslapis
Mėnesiai ir Dienos	3-14
Metų Laikai	15
Sauėis ir Mėnesiai Užimėmami 1942. 15	
Komėtos Šiai Metams	16
Kalendoriaus Reformos	16
Šamėios Skaitlinės	16
Didžiāni Studentai Amerikijoje	18
Kalendorius	54
Niagara ir Kiti Vandėnpuoliai	55
Negyrimėnosybės Deklaracijos	72
Autorial	73
Zemės Turiai	76
Kiek Pasaulij Zydū	86
Kaip Toli Ėitimas Garas	89
Gyvuliū Neėtimo Periodas	89
Laidojimo Papraėimai	92
Alieėjus Gamtyba Pasaulij	92
Kiek Vandens Valėnuse	92
Kaip Augti Jungt. Valstijos	94
Dabartinis Karo Kroėika	102-131
Valstijū Gubernatoriai	132
Aistumas Tarpe Portū	123
Trumpųjų Bangų Radioje Stotys	124
Mėtrėskės Mėtes	125
Kelėna Šiū Metū Dienā	126
Didžiāios Industrijos	126
Šimėtinėis Kalendorius	127
Kiek Privatū Sverti	128
Skirėtumas Laiko	131
Didijū Mėstai Amerikij	132
Didžiāni Mėstai (Tikėnėj)	135
Kongresmanū Skaicėjus Pakaita	136
Kelėnėis Apylink Zėmė	137
Didžiāni Valstijū ambasados	138
Washingtonė	138
Aukščiausias kainas ir giliausias	139
Vanduos	139
Kaip Toli Matyti	140
Zero Salėis	140
Uėstėnėj Pinijū Vertė	142
Komerėcinė Pasaulio Laivybas	143
Aukščiausi Rudnikai Amerikij	144
Kiek Milyū nuo Chicago iki	145
Kiek Radio Stotijū Jungt. Valst.	147
Kaip Ėigaubta Zėmė	148
Ėgiausias Uėis Pasaulij	149
Ėymėiki ir Arabiki Šaėialai	151
Kiek J. V. Turėjū Prezidentū	152
Didžiāni Knyzėnai	153
Kur Amerikij Šaėiausta	158

Amerikos Farmeriai 163
Kiek Tikėnėjū 166
Progress Agrikultūroje 179
Kiek Amerikij Paėėkėjū 182

EILERASCIAI

Karliauk ne Karlyvė, Senas Vincas 18
Štāndėis Rytas Filmas Viliū .....
St. Justilėnis 19
Maskva, St. Justilėnis 40
Sukinij Ūgrojus, St. Justilėnis 53
Kas Ten Dėdėst? Jonas Kaėkaitis 56

VAIZDELIAI

Prie Būlėis Šienkėlio, Senas Vincas 53
Neviskas Auksas, Kas Žiba, ... 43
Dr. A. Petrika .....
Vertė Laukuviėš 70

SVEIKATA

Pagavimas Salėio, Dr. V. A. Šimkus 75
Ar Galėtas Pradėinti Gyvimā? .....
A. Bogomolėcas 77

SVARBUS STRAIPSNIAI

Laiko Matavimas 20
Kodel Dėgat? Laukuviėš 25
Karlinė Terminū Žodynėlis 28
Telefonas ir Jo Būdėjimas .....
Dr. A. Petrika 58
Earl Browder, L. Pruseika 62
Mūsų Salėis Sostinė 87
Pres. Roosevelt Biografija 90
Mėstias Jodulij, V. J. Sencovėčius 96

KOLONIJŲ BIZNIERIŲ IR PROFESIONALŲ SKELBIMAI

Binghamton, N.Y., nuo 131 iki 135 pus.
Cleveland, Ohio, 136 iki 140.
Philadelphia, Pa., 145-46, ...
Pittsburgh, Pa., ir apylinkės, 147.
Detroit, Mich., 148
Grand Rapids, Mich., 149
Chicago ir apylinkės pradėdant su 141
Humoro gabalėliai, pradėdant su 133 iki galo.
Virėlis pieėė CHAS ZIX.

Literatūros platintojai ir organizacijų valdybos, tuojaus siųskite užsakymus, nes visus antsyk nesėpsime išpildyti. Užsakymus ir pinigūs už Kalendorius siųskite šiuo antrus:

VILNIS

3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

VILNIS
3116 S. Halsted Street
Chicago, Ill.
Mes apmokāme persiuntimo lėėas.

PRUSEIKA PUKIAI ANALIZAVO KARĄ

Detroit, Mich.—Gruodžio 28 d., Lietuvių svet., pastangomis LLD 52 kp. ir LDS 21 kp. surengta masinis lietuvių mitingas. Tai buvo gėdulių mitingas pagerbimui Smetonos gengsterių klikos nužudytų 4 Lietuvos liaudies vadų: Giedrio, Poželos, Greifenbergerio ir Ciornio.

L. Prūseika, "Vilnies" redaktorius, pasakė puikią prakalbą—padarė gerą analizę einamo karo. Rengėjai sudarė gražią, pamokinančią programą.

Direktyvoj Krakaičio publikai pateikta keletas svarbesnių momentų iš Lietuvos tragingos praeities. Protarpiais, pritaikant tam tikriems Lietuvos istorijos momentams, Aido Choras, Merginų Ansamblis ir W. Gugas su parinktomis dainoms sudarė gražias scenas. Vietinė jaunuolė lietuvių, Frances Birštoniūtė, universiteto studentė, pasakė labai pamokinančią prakalbą: analizavo svarbias kiekvienam šios šalies ištikimam piliečiui problemas.

Pertraukoj platinta literatūra, mobilizuota nauji nariai į LLD ir LDS, taipgi rūpintis "Vilnies" bei "Laisvės" prenumeratoriais ir gavimu naujų. Girdėjau,

jogei literatūros agentas Luobikis, laikraščių užrašinėtojai Smitrevičienė, Padolskis ir kiti turėjo neprasitęs pasekmes.

Einant mitingui prie užbaigos rinkta aukos Raudonajam Kryžiui. Surinkta regis \$60.75; oficialis tos įstaigos atstovas čia pats surinko \$31.00; taigi iš viso sudaro stambi suma—arti šimtinės.

Mitingas praėjo smagioj nuotaikoj; galima tikrinti, jogei toki mitingai čia dabar labai pageidaujami. Vietos lietuvių darbininkai rengėjams tokių prakalbų, kur galima pasimokinti, visuomet buvo ir bus dėkingi. Jie netik noriai sumoka reikalaujamą įžangą (šiuo kartū 22 centus), bet taipgi gausiai aukauja įvairiems reikalams. Tad kodėl mūsų organizacijoms nepildyti tokių publikos pageidavimų sistematingai?

Šio mitingo rengėjai priprogas taria širdingą aciu Prūseikai, Birštoniūtei, Aido Chorui, Merginų Ansambliui, W. Gugui ir akompanistei Stella Smith už nuosirdų kooperavimą surengimui šio mitingo. Svečias.

LDS 17-tos Kuopos Veikla

Terre Haute, Ind.—LDS 17 kuopos susirinkimas laikytas gruodžio 14 d. Beveik visi nariai pribuvo, išėjus tuos, kurie iš priešasties darbo negalėjo atsilaukyti.

Tarp kitų svarstymų, svarbiausi reikalai buvo apkalbėti ir galutinai nutarti.

Pirmas: buvo pranešta, kad kuopa pasirūpintų su gavimu naujos svetainės del laikymo susirinkimų 1942 metais. Šitas dalykas buvo greitu laiku užbaigtas, nes nariui Juozui Beniuliui patarus, kad įeigu kuopos nariams sutinkama, tai galima susirinkimus laikyti jo stuboje, nes esama užtenkamai vietos ir esama vidury lietuvių apgyventos kolonijos, tai beveik visiems nariams labai netoli ir paranku atsilankyti į susirinkimus. Taigi, 1942 metais, susirinkimai bus laikomi po numeriu 1601 Blaine ave.

Antras iš svarbesnių dalykų, tai rinkimai buvo atlikti 1942 m. valdybos. Nes esant mūsų kuopai labai su nariais skaitingai, tai beveik visi pereinų metų viršininkai buvo nominuoti ir pakiskau išrinkti 1942 metams. Priežastis neaugimo kuopos pas mus yra tame, kad nesiranda jaunuomenės, naujos dirvos, iš kur galima būtų padauginti mūsų kuopos stovį su nariais.

Jeigu kada ir atsiranda koksaį jaunuolis ar jaunuolė, tai neapsigyvena mūsų mieste, bet išvažiuoja į kitus, didesnius miestus sau pragyvenimą padaryti. O čia gyvenantis jau visi nesnyvi žmonės, tai beveik visi, išėjus kelis gyventojus, kurie neapsirūpina savo ateicia ir nemylų niekur prklaudyti, priklauso prie LDS 17 kuopos.

Sekanti valdyba išrinkta 1942 m.: pirm. Jurgis Skripkūnas, 1928 Blaine ave.; vice-pirm. Juozas Beniulis, 1601 Blaine ave.; finansų rašt. Amelia Povilaitiūtė, 2136—8th ave.; užrašų rašt. Kazys Sabalius, 1806 N. 24th st.; izd. Vincas Povilaitis, 2136—8th ave.; organizatorius V. Povilaitis; korrespondentas Juozas Beniulis; maršalka Stanis Skripkūnas, 2520 N. 27th st.; daktaras-kvotėjas W. Boldrige, 12 Paints State Building. Juozas Beniulis, Koresp.

Anglai Paėmė Bardia, Paskutinę Ašies Tvirtovę Libioj

KAIRO, saus. 2.—Vakar rytą anglų kariuomenė okupavo Bardia miestą, esamą tarpe Tobruko ir Egipto rubežiaus. Bardia buvo italams ir vokiečiams patogia karo baze ir uostu. Paimant Bardia anglai išloisvino tukstantį savųjų kareivių, kuriuos fašistai laikė belaisviais. Dar neapskaityta kiek belaisvių anglai bus paėmę.

WASHINGTONO ŽMONĖMS NEPATIKO PRAVDOS KRITIKA

WASHINGTONAS. — Vyriausybės pareigūnai ir kai kurie kongreso nariai dideliu nepasitenkimu atsiliepė apie Maskvos laikraščio "Pravdos" editorialą, kuris kritikavo karo taktiką gynyne Manilos.

PIRMĄ KARTĄ DAINUOS NAUJAS CHORAS

Detroit, Mich.—Šio mėnesio 10 d. Draugijų svet. Moterų Pažangos Kliubas rengia bankietą, kurj tikrai, nē kiek neperdedit, galima pavaidinti nepaprastu.

Viena, kad ten kiekvienas, užsimokėjęs nominalę įžangą (tiktaį 60 centų), būsute priimtas kaipo pageidaujamas ir brangus svečias: valgių ir gerimų visokiausių, o magaryčioms, — šauni orkestra smagiai pasišokti.

Antra,—čia pirmu kartū išgirsite ten misteriską naują lietuvių chorą, kurj dar visai senesai suorganizavo pats Moterų Pažangos Kliubas. Apie šj chorą Detroitie paskleista gerais ir blogais tikslais visokiausių kalbų. Visi žingeidauja ir nervuodamiesi dabar laukia progos išgirsti ir pamatyti tą naują kylančios lietuvių kultūros produktą. Ir štai ve šiame bankiete tas naujas Moterų Choras pirmu kartū dainuos Jūsų patenkinimui.

Kaip jis dainuoja? Labai gerai? Vidutiniai, o gal visai prastai?

Tai klausimai, atsakymą j kuriuos gausite sausio 10 diena.

Kiek man teko asmeniniai patirti, jūs visų laukia didelis surpresas.

Bet ir tai dar neviskas: naujas Moterų Choras netik pats dainuos, bet taipgi atskiros jo grupės, kaip tai duetas, trio, kvartetas, siks-tetas. Jeigu čia išgirsite viena-kita solistę, motiną lietuvių jau suaugusio sūnaus ar dukters, perspėju iškalno: nesistebėkite perdaug! Šioje skaitlingoje lietuvių moterų grupėje mokytoja Mrs. Altschuller surado ir prirenę šiam debutui ke-lioliką talentų, apie kuriuos nē jos pačios nē niekas kitas iki šiam laikui nežinojo. Taigi jus visus, ku-

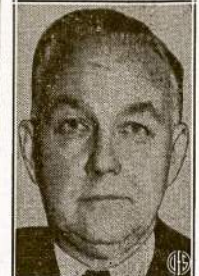
rie tik dalyvausite šiame rūpestingai ir puošniai priręngtame bankiete, laukia visa eilė nusistebėjimų ir gilaus pasitenkinimo.

Rengėjos nuosirdžiai užprašo jus visus ir visas netik patiems tame bankiete dalyvauti, bet taipgi informuoti savo kaimynus, pažystamus. Smagus ir pasi-tenkinantis laiko praleidimas užtikrintas visiems, suaugusiems ir jaunuoliams. Moterų Pažangos Kliubas visuomeniniuose darbuose užima labai svarbią poziciją; atėityje pasibrėžusios veikti dar smarkiau ir plačiau. Taigi, ištieskime joms brolišką ranką,—dalyvaukime jū nepaprastame bankiete šio mėnesio 10 d. Draugijų svet. Pradžia 7:30 val. vakare.

Kvieslys.

JAPONAI GIRIASI NUSKANDINĖ SEPTYNIS KOVOS LAIVUS

LONDONAS. — Berlynas paduoda Tokio pranešimą, kuriame japonai giriasi, buk Pacifiko vandenys jie nuskindinę 7 anglų ir amerikiečių kovos laivus ir kitus 3 kovos laivus stūkiai sužeidę.

Karinių ir abelnai užsienio žinių cenzorius Byron Price. Jf tom pareigom iki karas pasibaigs paskyrė prez. Rooseveltas.

"Vilnies" Vajus

Daugeliui Reikalaujant

PRAILGINTAS ANTRU KARTU

iki Sausio Penkioliktai Dienai, 1942 Metų

KODEL?

Viena, kad to prašė Detroito, Roselando, Clevelando ir daugelio kitų kolonijų vajininkai.

Antra, kad norime pasiekti šiemet 50,000 punktu, kuomet proga mums tarnauja.

Trečia, kad padvigubinti ir patrigubinti Angliško Skyriaus skaitytojų skaičių, kuomet minimas skyrius padidintas iki 8 puslapių, kaip ir visas laikraštis.

Ketvirta, kad šiemet gaut daugiau naujų skaitytojų ir pralenkti 500 nustatytą skaičių.

KODEL DABAR REIKIA DAUGIAU DIRBTI?

"Vilnis" yra vienatinis vidurvakariuose anti-nacinis lietuvių laikraštis, kuris nedvejojančiai skelbia reikalą visų lietuvių vienybės atmušimui ir sunaikinimui fašizmo ant visados. "Vilnis" skelbia Hitlerizmui ir jo joga tarnais neatleidžią kovą ir mobilizuoja visus lietuvius padėti šios šalies valdžiai, kad laimėjus karą prieš fašizmą.

"Vilnies" platinimas yra pats svarbiausias šių 25-kių dienų darbas! Tai greitinimas galo fašizmui!

Vilniečiai, darbuotojai ir skaitytojai! Vajus pratęstas iki sausio 15-tai dienai. Išpildydami jūsų reikalavimą ir pratęsdami vajų 25-kiom dienom, kartu didžiuojamės jūsų pasišventimu ir įvertinimu šio momento svarbos, kuriame galime pasitarnauti: PAŽANGAI, ŠALIAI ir MUSŲ TAUTAI! Sveikiname jūsų garbingą pasiryžimą sumušti visus praeities vajų rekordus ir parodyti šaliai, jog esame ištikimi jos sprendžiamoj valandoj.

DOVANOS VAJININKAMS IR SKAITYTOJAMS:

Už 500 Punktu \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn; Pavyzdžiui, Vajininkas, Pasiekęs 5,000 Punktu, Gaus \$100; 10,000 Punktu—\$200

SPECIALĖS DOVANOS:

Už 20 Naujų Metinių Skaitytojų Dovana \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn

Seniem Skaitytojam Dovanos—Viena Iš Šių Knygų Pasirenkant:

- 1. Kelias į Naują Gyvenimą ..... A. Bimbos
2. Meilės Laipsniai Jų Išsivystyme, Švenčioniškio
3. Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu (pereinam kare) V. Kapsuko-Mickevičiaus
4. Naujoji Lietuva ..... A. Bimbos
5. Motina ..... Maksimo Gorkio
6. Moteris ir Socializmas August Bebel
7. Janonio Raštai
8. Pagal Įstatymus M. Konoplicka, vertė Pr. Siūlelis
9. Zinynas ..... J. Laukio
10. Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai Dr. J. J. Kaskiaučiaus
11. Proletarinė Poezija ..... V. Fricė
12. Rusijos Istorija ..... M. Pokrovskio

PASARGA: Seniem skaitytojam dovanų reikale. Rinkdami dovaną tėmykite paskiauj "Vilnies" vajuus knygų dovanų sąrašą. Nes vienai knygai išbaigus pakeičiame ją kita.

"VILNIS"

3116 S. Halsted Street

Chicago, Illinois

RYTOJ PRASIDĖS DARBO UNIJŲ KONFERENCIJA APSIGYNUMO REIKALU

MAJORAS KELLY PASAKYĖS IŽANGINĖ PRAKALBĄ; DALYVAUS ATSTOVAI NUO VISŲ CHICAGOS UNIJŲ

Karo įvykiu paakintitos darbo unijos sueina į bendrą veikimą. Pirmu kartą po įsteigimo CIO unijų tokia vieninga mintis praplaukė per visus šio didelio miesto darbo unijų lokalus.

Kiek laiko atgal majoras pakvietė darbuojančius susirinkti į konferenciją sausio 6 d. miesto rotušėn ir pasitarti, kaip sekingiau gali unijos padėti civiliam apsigynimui ir abelai karalėjimui. Į pakvietimą atsakė su šiltu pritarimu visos unijos. Konferencijoj dalyvavo Amerikos Darbo Federacijos; Industrijinių Unijų Kongreso ir Gelžkelių Brolių lokalu delegatai. Viso numatyta, kad bus per 1,000 delegatų rytoj miesto rotušėj.

Konferencija susirinko po tiesioginę vadovybe Civilio Apsigynimo Komisijos darbu skyrus, kurios nariais yra Victor A. Olander, ADF valstijos finansų rastiūnas; William L. McFerriter, dženitorių unijos prezidentas; Fullerton Fulton, CIO unijų apieilinkės direktorius; ir Albert E. Glenn, nacionalis CIO unijų atstovas. Antradienį susirinkę darbo unijų vadaai užmirš buvusius menkus skirtumus ir imsis visi vieno paties didžiausio darbo, tai atpausimo Ašies puolimo ir, šalis, kurio motina tuo laiku buvo darbe.

Policiestas Louis Steinberg šoko į pagelbą, bandė ištraukti vaiką, bet nuskendo vaikas ir neiškilo. Per Chicago Municipal Airporto atvyko oru 24,232 ir iš čia išvyko iš to paties porto orlaiviais 25,147 asmens. Tai 47 nuos. daugiau oru kelauninkų, negu buvo 1940 metais.

Žymiajai Pagėrėjo Nejudomo Turto Biuras Per 1941 metus buvo 64,860 nejudomo turto biznio transakcijų. Biznio apyvarta buvo per visus metus \$3,093,493. Iš vienu į kitas rankas pervedu nuosavybių vertės—\$6,556,459.

FRANK MICKAS Siuvejai—Kailiai—Krautuvi. Žiemai ir Visada Vyrui ir Vaikui Gali Pasipuosti Puikiai ir Nebrangiai. 4146 Archer Avenue

BRUNO'S TAVERN NECTAR IR AMBROSIA ALUS. Importuoti ir Vietos Likeriai ir Vynas SMAGI UŽEIGA DĖL VISŲ. 732 W. 31st Street (kampas Emerald Ave.) BRUNO GAIDAMAVICIUS, Savininkas

Turtas Virš 6,500,000.00 Apart Apsaugos, Turime ATSARGOS FONDA Virš \$550,000.00 Dabar Mokam 3% Už Padėtus Pinigus

STANDARD FEDERAL SAVINGS LOAN ASSOCIATION OF Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. 4192 Archer Avenue VIRGINIA 1141

Federaliai Namai Chicagoje

Nuo 1938 metų iki dabar Chicagoj jau pastatyta už \$34,000,000 federalių namų, kuriuose rado gyvenimui vietas 6,000 seimynų.

Dabar jau viskas priręgtas ir paduoda kontraktoriui pastatyti už \$4,840,000 namų projektą vakarinėj miesto dalyje, netoli Roosevelt rd.

Dabar, kaip jau buvo kelis kartus žymėta, vėl apipirkta trijų vietose žemės federalių namų statybai. Viena tytių yra lietuvių apgyventojų apieilinkėj, Bridgeporte prie 31st st. ir Lietuvos aye.

Pats didžiausias federalių namų projektas yra neurgu apgyventojų apieilinkėj, prie 38th ir Cottage Grove. Jo išbudavojimas lėšavo \$8,000,000. Randasi vietos dėl 1,661 seimynų.

LDS 53-čios Kuopos Metinis Susirinkimas

Šį trečdienenį, sausio 7 d., įvyks Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 kuopos metinis susirinkimas Lietuvių Auditorijos salėj, 3133 S. Halsted st.

Visi kuopos nariai susirinkimui dalyvaukite. Tai bus labai svarbus mūsų kuopos gyvavimo įvykis. Nauja valdyba užims vietą. Bus raportas naujų narių priėmimo bankieto komisijai. Taipgi bus daug kitų reikalų.

Susirinkimas prasidės 7 val vakaro.

Korespondentas.

KELIAVIMAS ORU DIDEJA

Per Chicago Municipal Airporto atvyko oru 24,232 ir iš čia išvyko iš to paties porto orlaiviais 25,147 asmens. Tai 47 nuos. daugiau oru kelauninkų, negu buvo 1940 metais.

ŽYMIAJAI PAGĖRĖJO NEJUDOMO TURTO BIURAS

Per 1941 metus buvo 64,860 nejudomo turto biznio transakcijų. Biznio apyvarta buvo per visus metus \$3,093,493. Iš vienu į kitas rankas pervedu nuosavybių vertės—\$6,556,459.

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

A. PEIKUS IŠGELBĖJO WODKA SEIMĄ

Wodka Tėvas Mirtinai Apdėgė Aleksas Wodka pasikvietė į savo namus tėvą Stanley Wodką naujų metų puotai. Visi smagiai leido laiką. Kadangi buvo šaltoka naktis, tai užkūrė gerai pečių. Kaip atsitiko, kad jie nematė kai iš to kilo gaisras.

Gaisrą pamatė kaimynas Antanas Peikus, kuris gyveno 4554 S. Avers ave. A. Peikus šoko į degantį namą ir iš ten ištraukė jaunąjį Wodkienę, jos sūnų ir jos vyrą. Tačiau jis negalėjo rasti senio Wodka. Tas mirtinai apdėgė iki ugniesgaisiai pribuvo namai.

Mr. ir Mrs. Wodka randa šį Šv. Kryžiaus ligoninėj kritiškoj padėtyj. Jų penkių metų sūnus yra Cook apskrício ligoninėj, taipgi dikčiai apdėgęs.

PADEJO ANT PATAISO MISS ROSE HOFFMAN

Teisėjas J. M. Braude padėjo ant pataiso šešiem mėnesiam Miss Rose Hoffman, kuri baubė teatre pamatus jud kur pasirodė karo paskelbimui Vokietijai. Ji buvo teatre suarektuota ir atiduota teismui. Dabar moterį teisme jau buvo paskirta bausmė už neramų užsilikymą.

RAUD. KRYZIAUS RINKLAVA BAŽNYCIOSE

Vakar beveik visose bažnyčiose buvo pravėsta Raud. Kryžiaus rinklavarai Čia veda kampaniją užsukėlimą \$3,750,000. Visos šalies plotu nori sukelti dėl Raudonojo Kryžiaus \$50,000,000.

FEDERALĖ VALDZIA PASKYRĖ \$5,641,585 KELIŲ TAISYMI

Federalių Darbų Administracija paskyrė \$5,641,585 dėl Illinois valstijoj kelių taisymo. Iš toš—šumos \$1,012,000 eis keliu taisymui prie didelių kryžkelių, prie gelžkelių, kad prašalinti ten visokius trafikų pavojus.

Kitus pinigus išleis darymui naujų ir pataisymui senų didžiųjų kelių, kurie vadinasi US keliais.

Išvažiavo į Florida

Pirmadienį ryte išvažiavo į Floridą P. Balčiūnas, P. Dautojas, J. Dautūnas ir E. Dautūnienė. Vāžiuoja automobiliu. Sakė pasibus Floridoj ilgokā laiką. Chicagiečiai žadėjo apsioti pas vilnieť Jonaitienę Star Route, Bunnell, Fla.

RADIO SIANDIEN

CHICAGO'S STOTYS table with columns for station name, frequency, and power.

SAUSIO 5-4 DIENA

- 12:00—WGN, Radio's Voice... 2:30—WGN, Harold Turner, Pianist... 4:30—WGN, Don Winslow... 6:00—WGN, Dr. Bradley... 8:30—WGN, News...

- 7:30—WGN, The Lone Ranger... 8:00—WBBM—Lis Radio Theatre... 9:30—WGN, Music That Endures... 10:00—WBBM—Blondie... 11:30—WGN, News... 12:00—WGN, News Roundup... 1:00—WBBM—Orchestra... 1:30—WBBM, Headlines... 1:55—WBBM, News Roundup... 2:00—WBBM—News... 2:05—WBBM, News... 2:10—WBBM, News... 2:15—WBBM, News... 2:20—WBBM, News... 2:25—WBBM, News... 2:30—WBBM, News... 2:35—WBBM, News... 2:40—WBBM, News... 2:45—WBBM, News... 2:50—WBBM, News... 2:55—WBBM, News... 3:00—WBBM, News... 3:05—WBBM, News... 3:10—WBBM, News... 3:15—WBBM, News... 3:20—WBBM, News... 3:25—WBBM, News... 3:30—WBBM, News... 3:35—WBBM, News... 3:40—WBBM, News... 3:45—WBBM, News... 3:50—WBBM, News... 3:55—WBBM, News... 4:00—WBBM, News... 4:05—WBBM, News... 4:10—WBBM, News... 4:15—WBBM, News... 4:20—WBBM, News... 4:25—WBBM, News... 4:30—WBBM, News... 4:35—WBBM, News... 4:40—WBBM, News... 4:45—WBBM, News... 4:50—WBBM, News... 4:55—WBBM, News... 5:00—WBBM, News... 5:05—WBBM, News... 5:10—WBBM, News... 5:15—WBBM, News... 5:20—WBBM, News... 5:25—WBBM, News... 5:30—WBBM, News... 5:35—WBBM, News... 5:40—WBBM, News... 5:45—WBBM, News... 5:50—WBBM, News... 5:55—WBBM, News... 6:00—WBBM, News... 6:05—WBBM, News... 6:10—WBBM, News... 6:15—WBBM, News... 6:20—WBBM, News... 6:25—WBBM, News... 6:30—WBBM, News... 6:35—WBBM, News... 6:40—WBBM, News... 6:45—WBBM, News... 6:50—WBBM, News... 6:55—WBBM, News... 7:00—WBBM, News...

- WGN—Voice of Romance... 10:45—WBBM—Aunt Jenny's Stories... 11:00—WBBM—Kate Smith Speaks... 11:15—WBBM—Big Sister... 11:30—WBBM—The Romance of Helen Trent... 11:45—WBBM—Our Gal Sunday... WLS—Farm News

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted Street

Su Gerlaustu Skolitu Lietuviams ir Amerikoniskai Valgiui P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI Savininkai

JOHN A. LAUDONT TAVERN Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigari ir Užkandžiai 3538 S. Halsted Street ir Mėsos-Grosierio Krautuvi 3441 S. Morgan Street

URBA GELININKAS 6486 Mitykla. Vestuvėm-Bankietam. Laidotuvių Papuošimai 4180 Archer Avenue Phone: LAfayette 5806

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill. RESTAURANE (VALGYKLOJ) veikia, Svari, Rusiška-Amerikoniska Vrtuve kainos žemos 1628 W Division Street Tel. Humboldt 4095 Mėsos ir Grosierio Krautuvi Tel. Brunswick 5468 Viskita Mėsa — Paukščiai 951 W. Division Street PRIJIMAM ODERTUS Pokilimas, Parengimasis ir Panašiai

Siuočiami Gėles Telegramomis į viso pasaulio Datis LOVEIKIS --- Kvietkininkas GELES VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicago ir Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Turime Kopijčias Visose Miesto Daljse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2541 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1276 & 2514 P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST VISI TELEFONAI YARDS 1419 J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3372 ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CIGERO 2189 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0132 S. P. MAZEIKA 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1123 & 1129 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

Dalyvaukite Pergalės ir Lenino Pamėnimo Mitinge

Komunistų Partijos Illinois organizacija rengia Pergalės Mitingą Civic Opera House, Madison ir Wacker drive sausio 16 d. vakare.

Kalbės Komunistų Partijos pirmininkas W. Z. Foster iš New Yorko ir kiti. Šis mitingas bus kartu ir Lenino mirties paminėjimo. Rengėjų kviečia visus dalyvauti Pergalės Mitinge. Tai bus jėgų mobilizavimas karo laimėjimui. Rep.

Aukauja "Vilniai"

Mrs. M. Andriak užsimekėjo už metus "Vilnius" prenumeratą ir aukavo dienraščio preso fondan \$1. Andriakai užlaiko rooming-house, 810 W. Madison st. Patartina pas juos apsigyventi kam reikalingas toji apie linkę kambarys. Grimaila, kuris užlaiko grosernė, 1756 N. Sedgewick st., atsinaujino visiem metam "Vilnius" prenumeratą ir aukavo preso fondan \$1 ir Rusų Karo pagelbai \$1. Taipgi užsimekėjo metinę duoklę i Literatūros Draugijos 19-tą kuopa. "V." Agentas.

Prašo Aukauti Kraujo Sužeistiems Kariams

Central Howard Association, 608 So. Dearborn st., Chicago, Ill., prašo visuomenės aukauti kraujo sužeistiems kariams. Ši organizacija per metų eilę vis rinkdava kraujo iš kalinių ir juo pagelbėdavo sergantiems bei sužeistiems.

Kada prasidėjo karas ir daug reikia kraujo sužeistiems kariams, tai Central Howard Association atsišaukia į plačią visuomenę, kad aukautų kraujo.

Chicago Bankuose Daugiau Negu Bent Kada Sutaupų

Chicago bankuose, įžengiant į šiuos metus, buvo depozituotų pinigų keturi ir pusė milijonų. Tai daugiausia pinigų kiek kada yra buvę Chicago bankuose.

Chicaga Išaugo I Karinės Gamybos Centra

Prieš kelis mėnesius Chicaga dar nebuvo pati svarbiausia—širdis—karinės industrijos. Šiandien šiai miestai yra pati svarbiausias tos gamybos.

Pulkininkas Donald Armstrong parvažiuodamas iš Washingtono parsivežė karinių užsakymų už pusę milijono. Dabar visoj Chicagos apie linkėj jau bus paduota už visą milijoną karo užsakymų. Tai daugiau, negu bent kuris šios šalies miestai turi tokių užsakymų.

I tai atsižvelgiant, Chicagos žmonės daugiau turi įsijungti civilio apsigynimo darban.

Automobilių Taisytojai Apversti Darbu

Kai automobilių buvo daug ir netaip jau brangūs, tai automobilių taisytojai mažai turėjo darbo. Dabar tuojau situacija pakeitė, kai įvedė automobilių gamybos rubežavimą.

Mat, kai pasirodydavo brangu seną mašiną taisyti, tai pirkdavo naują. Dabar jau sunkiau. Kartais ir pinigų turint negali gauti automobilio. Tokiai padėčiai esant, žmonės senus automobilius taiso. Mechanikai dabar apversti darbu.

DU UZDARYTI BANKAI ISMOKA NUOSIMCIUS

Fullerton State Bank išmoka 6 1/2 nuoš. depozitoriams jų užšaldytų pinigų. Italian Trust and Saving Bankas išmoka po 3 1/2 nuoš. padėtų pinigų.

Pirmutinis bankas jau bus išmokėjęs dabar 43 nuoš. depozitorių įdėtų pinigų, o antrasis bus išmokėjęs 53 1/2 nuoš. depozitorių pinigų.

KONTULY IR KITUS NUBAUDĖ UŽ PADANGŲ VOGIMĄ

Teisėjas Woodward pasmerkė trim metam kalėjimam už automobilių padangų (tires) vogimą William J. Lewis ir Harry R. Smith. James Kontulij pasmerkė dviem metam ir pusei. Jie perėitė vasarą pavogę 11-ką padangų.

Užprašo Visus į Savo Metinį Koncertą

Cleora Motery Pažangos Choras minės metinę sukaktį Lietuvių Lluosybės Salėj šį sekmadienį, sausio 11 d. Pradžią 6:30 val. vakaro. Kviečia visus koncerte dalyvauti.

L. K. M. CHORAS

Gruodžio 30 d. įvyko LKM Choro pamokos Hollywood salėj. Mokytosjas J. Kenstavičius trumpai chorą pamokino; A. Garšinskas padarė trumpą pranešimą apie mūsų darbus. Tuo baigėsi pamokos.

Pakvietimai

LKM Choras duos programą Jaunų Lietuvių Amerikoj Klubo parengime sausio 11 d., Lietuvių Auditorijoj. Mūsų choro aktorjai suvaidins dvių akty komediją "Vargšas Tadas." Choras sudainuos daug dainų. Dainavime dalyvaus ir solistė A. Kenstavičienė.

Sausio 13 d. LKM Choras apsiėmė dainuoti Civilio Apsigynimo mitinge Lietuvių Auditorijoj. Mitinge kalbės Civilio Apsigynimo atstovai, profesorius Dr. Vytautas Arnetis ir svečias kalbėtojas iš Brooklyno A. Bimba.

Sausio 18 d. kankiečiai pildys programą Teisėsbylė Mlylotė Draugijos parengime Lietuvių Auditorijoj. Bus suvaidinta dvių akty komedija "Audra Giedroje".

Vasario 1 d. kankiečiai dainuos "Vilnius" koncerte Sokol Hall.

Kankiečių Tarpe

Juozas Stankus apleido chorą ir išvyko lhuosioriais Dėdės Samo armijon.

Juozas Stulgaitis po ligos sveiktas. Atneinantį sekmadienį dalyvaus vaidinimo pamokose.

M. Gegužiūtės 16 metų gimtadienio parė buvo smagi ir linksmia.

F. Arlauskaitė apsiėdė sausio 3 d.

Visi kankiečiai būtina lankykite antradieniais pamokose. širdukas.

Prašo Paramos Sirdies Ligu Istaiga

Chicago Heart Association atsišaukia į visuomenę, kad aukautų širdies ligų gydymui. Viršaus 30,000 laiškų išsiuntinėjo įdedant tikėty po dolerį vertės. Prašo už tuos tikietukus atsilyginti.

PER PUSĖ METŲ KĄR UŽSAKYMU

Chicago apie linkė per paskutinius šešis mėnesius pėrutėj metų davė karo užsakymų už \$406,534,000.

Nusizudė Restaurane, Pavalgės Vakariene

Gold Coast restaurane patarnautojas rado negyvus vyrą ir moterį privačiam kambaryje, kur jie valgė vakariene.

Spėja, kad abudu susitarė nusizudė. Apie 9-tą valandą penktadienį vakare įvė restaurano privatinį kambarn Mr. C. S. McArdle, 49 m., kuris gyvena 512 S. Merrimac ave. St. Louis, Mo., taipgi Mrs. Nancy Wassman, 38 m., kuri gyvena 1419 Hollywood ave., Chicagoj, ir turėjo grožio saloną Beach viesbuty.

McArdle vedes, turi dukterį 16 metų ir nesveiką žmoną. Mrs. Wassman penki metai diversuota.

Patarnautojas atėjo į jų kambarį atgal po to kaip atnešė jiem brangaus šampūno, ku nusistebėjimas buvo, kad abudu kostumeriai buvo negyvi. Vyras prieš sienos atsisėdęs ir netoli ju moteris pėrvirtus ant grindy.

Rado miltely ant stalo. Juos paėmė ištirti detektyvj biuras. Manoma, kad nusizudymas galėjo būti abiejų nusitartas.

Mr. C. S. McArdle buvo Missouri Portland Cement Co. vice prezidentas, narys Komercijos Butų ir tt.

LLD 19 Kp. Metinis Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 19 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 6 d., 8 val. vakare, "Vilnius" svetainėj, 3116 S. Halsted St.

Draugai ir draugės: Mes turime rimitai susirupinti mūsų kuopos reikalais, nes gruodžio mėnesį susirinkimas nevyko ir valdyba liko neišrinkta 1942 m. Mūsų kuopa tikrenybėj yra be valdybos. Taiši šis susirinkimas turi būti privalamas visiems nariams dalyvauti ir atlikti savo pareigas.

Be valdybos rinkimo, dar reikia išrinkti ir komisijas įvairioms pareigoms atlikti, kad kuopa galėtų tinkamai darbuotis visuomenės naudai.

Taipgi reikia priminti, kad sausio 25 d. įvyks apskrėčio konferencija, prie kurios turime rengtis, kad tinkamai mūsų kuopa būtų atstovauta konferencijoj.

Patitinkiu, kad draugai nariai skaitlingai atsilankys į susirinkimą ir nuosiūrdžia apsvartys kuopos reikalus. J. M. Kaminskas.

Geizkėliai Gavo Pirmenybę Medžiagom

Produkcijos Tvar k y m o Raštinė — OPM — patvarkė, kad geizkėliai dėl gaminių lokomotyvų ir vagony tur pirmenybę dėl gavimo medžiagų.

Lenkų Moterų Susivienijimas ir tos susivienijimo narės bendrai pirko už \$50,000 bonų.

Produkcijos Tvar k y m o Raštinė — OPM — patvarkė, kad geizkėliai dėl gaminių lokomotyvų ir vagony tur pirmenybę dėl gavimo medžiagų.

Lenkų Moterų Susivienijimas ir tos susivienijimo narės bendrai pirko už \$50,000 bonų.

Mount Hope Krematorijoj Sudeginta Helen Motuzienė

Gruodžio 30 dieną, pavakare, savuose namuose mirė Jono Motuzo žmona Alena. Pagal tuos jiniai vadinosi Helen Hewlett. Mirė sulaukusi 33 metus amžiaus. Velionės tėvai čia gimti ir velionė gimusi Marion, Ill., anglies kasyklų apylinkėj. Mirė nuo širdies smūgkė. Liga velionė kamavo per kelėtė metų. Dėta daug patangų ligą pašalinti, bet liga vis plėtėsi ir blogėjo. Gyvenimo pabaiga Alena užklupo staigiai. Mirė turėdama pilną sąmonę.

Kaip darbininkų tėvy duktė. Alena gana ankstyvam savo amžiy supratę, kad visuomenėj yra klesos ir kad jiniai yra narys pavergtos klesos. Jiniai nekarant matė streikus, pikietę ir visumet streikuose dalyvaujant tėvę. Alena iš praktikos žinojo kodėl streikai kyla.

Dėlo Alena irgi stoji i klesing kovą. Gerą dalį savo brangaus gyvenimo Alena sunaudojo kaip pridera darbininkų tėvy dukrai. Jiniai sav laiku buvo narė Komunistų Partijos. Per kelėtė metų daug ir energingai dirbo. Iš jos galima buvo daugiau tikėtis. Bet sveikatos krizikas arde jos valgia, silpnio pasiryžimą ir menkino discipliną.

Kaip darbininkė, jiniai buvo drąsi. Mirties nebijojo, bet norėjo gyventi, kad galėjęs kovoti. Josios norams nebuvo lemta pasitvirtinti.

Sausio 2 dieną velionė sukremluota Mount Hope kapinij krematorijoj. H. V.

AR ARKLIAI IR BRICKOS GRYŲ GYVENIMAN?

Jau prasidėjo šnekos, kad "horse and buggy" gryš į aktualij gyvenima. Mat, Produkcijos Tvar k y m o Raštinė — OPM — numato reikalų su laikyti automobilių gamini, kad daugiau gaminti karo reikmenų. Sakoma, šiemet 200,000 automobilių pagamins, tai bus gal ir viskas.

Jeigu karas tęstus ilgai; tektų daug automobilių paiminti karo transportacijai; naujų gaminimas susilaikytų dėl medžiagų stokos, tai tokiams atsitikime gali tekti imtis arklių ir briky transportacijos.

Taipgi raktus viokią apdraudą ant žmony: HEALTH, ACCIDENT & LIFE INSURANCE. Pirma negu imsite koki nors insurance arba atnaunjite seną, pamatykite mane. Nusistebėsite, kad už visai mažą mokekimą gausite dideli apsiaugojima. Verta yra, kad turėt sau ramybės.

Parokles ant Namų ir ant Automobilių naujy ir seny už labai mažą mokeskim. Gaukite aprokivima kitur ir pasidū pamatykite mane, matykitis, kiek at Tamtos pinigų galu sutauptyti.

JOHN SINKUS
2442 W. 63rd St. Tel. Prospect 9000
WHOLESALE FURNITURE
Urmimis Pardavimas Raktandų
Mokėdamas cash už raktandus, sutauptini nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar rasykite dėl daugiau informacijų. Vietisk nacionalūs šiuos duoklės randaime pas mus. ALIASKAS, Soms, 6343 S. Western, Ave., Chicago, Ill. Phone, 566 4081

FALSE TEETH
Newest MONEY-BACK GUARANTEE
Fluorescent TEETH
DENTAL PLATES \$9.50
PRESERVATIVE: Būtinai reikalauk tity "Fis-rite" produktus iš Baltimoro Dentiste.
PERSIGYKITE: Būtinai reikalauk tity "Fis-rite" produktus iš Baltimoro Dentiste.
TARYMAI—I Dienos Patarnavimas
Mes davome žiurite ant aplaikytų įspaudų ir iš usaktytų inkosom savosom — tikrai nuo Illinois Registracijos Baltimoro Dentiste.

ADA DENTAL LABORATORIES
1233 MILWAUKEE AVENUE
60318 CHICAGO, ILL.
VIZIACIJOS: 8400 E. 47th STREET
MILWAUKEE, WIS. 53224
8453 N. CANTON STREET
CHICAGO, ILL. 60631
5212 S. STATE ST., CHICAGO, ILL. 60612

Am-James Tavern
3212 S. Halsted St.
Kingsbury Alus,
Gerį Cigarai,
Skanus Vynas
ir Deginė
JAMES JANULEVICIA ir
ANNA BAGDONAS, Sav.

Majoras Kelly paskyrė iš 25 asmenų padangų—tires—kontrolavimo tarybą. Ši taryba turės teisę daryti nutarimus ir patvarkymus kam pirmiau, o kam paskiau parduoti padangas ir tūbas.

Zinoma, tarybos veikla turės eiti bendra guma taupymo nuostatų vage, prisilaikant federalės valdyžios nutarimų. Ponas M. F. Mulachy bus manudierius padangų kontrolės tarybos. Tik šis viršininkas bus apmokamas, o visi kiti eis pareigas be algų.

Vietos Pranešimai

ROSELAND
L.D.S. 139 kuopos susirinkimas įvyks sausio (Jan.) 7 d., 1942 m., 8 val. vakaro, Iosing Lietuvių Svetainėj, 10413 S. Michigan Ave. Susirinkimas bus labai svarbus, nes naujis pirmininkas kilmis vietos. Pasiirinkimo bus Šurium-Burum. (567) Sekr. K. Dagit.

BRIDGEPORT
Lietuvių Literatūros Draugijos 19 kuopos metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 6 d., 1942 m., Lluosybės Svetainėj, 730 val. vakuro narių pareigai dalyvauti šiam susirinkimui. Bus gausios mėsė nevyko susirinkimas, tad valdyba ir komisijos liko neišrinkti. (3-6) J. M. Kaminskas.

CICERO
L.D.S. 109-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 6 d., 1942 m., Lluosybės Svetainėj, 730 val. vakuro. Visi nariai dalyvautie. Šiam svartoti labai svarbi reikalai. (3-6) K. Yurgon.

TOWN OF LAKE
L.D.S. 102 kp. metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio (Jan.) 6 d., 8 val. vakaro. Draugai ir draugės, visi pribukite į šį susirinkimą. Igiturim kuopos valdybos ir kiti reikalingi raportas. Pradedkim Naujus metus darbšiai. (3-6) Kp. Rašt. J. A. D.

ROSELAND
Liet. Darb. Namų Bendrovės širdis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 6 d., 7:30 val. vakaro, 1942 m., Liet. Kulturos Klubo Svetainėj, 10413 S. Michigan Ave. Bus renkama direktoriai ir kiti reikalingi svarstomi. Šėrininkai ir draugai delegatū būtina būkite susirinkimui. (567) J. Kirkus, Rašt.

CLASSIFIED ADS

ROOMS FOR RENT
INSURENDUOJA 4 kambariai ant 2-ro aukuro visiem parankumom kambariams, 500 So. Union Ave. Tel. COLumbus 3082. (2-4)

PARENDAVIMUI forničiuotas grauz kambarys valkams. Kreipkiet: E. E. Jurgaitis, 3237 S. Union Ave. 2nd floor. (3)

BUSINESS CHANCES
PARDAVIMUI GROSERNĖ IR MAREKETAS su gyvenimui kambariams, rėnds \$25.00. Pulikus biznis. Pardavimui priestais—savnininko mirtis. Phone Boulevard 4628. (30-2)

PARDUODUJA BARBERNE PIGIAI Patarnavimas nuosimniam padavimui, pirkti "cash" arba lengvais imkėjimais. Kreipkietes greitai: 39705 Archer Ave., Chicago, Ill. (2616)

WANTS TO BUY GUNS
REIKALAUJAM suautvu, revolveriuj ir kitų ginkly. Perka už cash. Patys atnešite arba atsiųskite paštutu. Mr. Larsen, 30 W. Washington, Room 611. Phone Central 3338 (37-2)

APSIŠAUGOK—NESIGALIEŠ
NELAUKIE RYTŲ GALI BUTI PERVERLU. Apdrausk—išdirinkir naujus Namus, Biznius, Langus, Automobilius ant Namų ir ant Public Liability ant Tavernų ir Hold Up Insurance.

Taipgi raktus viokią apdraudą ant žmony: HEALTH, ACCIDENT & LIFE INSURANCE. Pirma negu imsite koki nors insurance arba atnaunjite seną, pamatykite mane. Nusistebėsite, kad už visai mažą mokekimą gausite dideli apsiaugojima. Verta yra, kad turėt sau ramybės.

Parokles ant Namų ir ant Automobilių naujy ir seny už labai mažą mokeskim. Gaukite aprokivima kitur ir pasidū pamatykite mane, matykitis, kiek at Tamtos pinigų galu sutauptyti.

JOHN SINKUS
2442 W. 63rd St. Tel. Prospect 9000
WHOLESALE FURNITURE
Urmimis Pardavimas Raktandų
Mokėdamas cash už raktandus, sutauptini nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar rasykite dėl daugiau informacijų. Vietisk nacionalūs šiuos duoklės randaime pas mus. ALIASKAS, Soms, 6343 S. Western, Ave., Chicago, Ill. Phone, 566 4081

Am-James Tavern
3212 S. Halsted St.
Kingsbury Alus,
Gerį Cigarai,
Skanus Vynas
ir Deginė
JAMES JANULEVICIA ir
ANNA BAGDONAS, Sav.

Dr. G. Serner
LIEUVIŲ AKINU GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampus Halsted Street
Vandoras: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

Residencija REPUBLIC 5647
Nedėlionis Susitarus
CHARLES P. KAL
ADVOKATAS
Kasdien Val. — 10 iki 8
Treč. ir Penkt. 10 iki 6
6322 S. Western Ave.
Telefonas PROspect 1012

Whitney E. Tarutis
ADVOKATAS
B U D E P O R T
3133 S. Halsted Street
Vandoras: 1 iki 8 Val. Vakuro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 214
Vandoras: 9 iki 11 Val.
PHONE STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Doktorai
Phone: VIRginia 3316
Dr. A.K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIE
Sekmadieniais pagal sutą tj
Telefonas: YARds 3146

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
Vandoras: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadieniais iki vakuro tur 7-9. Seštadieniais: 11-12, 2-4, ir 7-9. Svetainėmis 11-12
Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930

Dr. Strikol'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vandoras: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sekmadieniais pagal sutartį.
Ofiso Telefonas: VIRginia 0636
Namų—BEVERly 3244

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Vandoras: 1-3 ir 6-3:30 p.m.
Seštadieniais nuo 1 iki 4 Popiet.
Triedieniais pagal sutartį.
Phone: YARds 9221
Residencij—KENwood 5107

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 25th ir S. Halsted St.)
Vandoras: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.
Phone: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko
LIEUVIS
KOJU SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VANDORAS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro
Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. Vezel'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALDORAS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus
Phone HEMlock 6261

Dr. Algird W. Prusis
DENTISTAS
6924 S. Western Avenue
VALDORAS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)
Pritaiko atskomingai akinimus
su prelinama kaina ir ant lengvų imkėjimū.
RAKANDŲ KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted Street
Calumet 4581
Dr. G. Serner
LIEUVIŲ AKINU GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampus Halsted Street
Vandoras: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį